

GRAD POŽEGA

PLAN DJELOVANJA U PODRUČJU
PRIRODNIH NEPOGODA ZA
2025. GODINU

Sadržaj

1. UVOD.....	3
2. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA I UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA	4
2.2. DOKUMENTI NACIONALNE RAZINE OD POSEBNOG ZNAČAJA.....	5
2.3. UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA.....	6
2.3.1. MATRICA RIZIKA SA USPOREĐENIM RIZICIMA (2019., 2021. I 2024. GODINA)	7
2.4. SUSTAV NOSITELJA MJERA U ODGOVORU NA PRIRODNE NEPOGODE.....	11
3. PRIRODNA NEPOGODA – POTRES	14
3.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – POTRES	19
3.1.1. POSTUPAK PROGLAŠENJA, PRIJAVE I ISPLATE ŠTETE	19
3.1.2. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	20
3.1.3. KONAČNA PROCJENA ŠTETE.....	21
3.1.4. POTVRDA KONAČNE PROCJENE, ODREĐIVANJE KRITERIJA I NAČINA DODJELE SREDSTAVA POMOĆI	22
3.1.5. ŽURNA POMOĆ.....	23
4. PRIRODNA NEPOGODA – OLUJNI I ORKANSKI VJETAR, TUČA	25
4.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – OLUJNI I ORKANSKI VJETAR, TUČA 27	
4.1.1. POSTUPAK PROGLAŠENJA, PRIJAVE I ISPLATE ŠTETE	27
4.1.2. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	28
4.1.3. KONAČNA PROCJENA ŠTETE.....	29
4.1.4. POTVRDA KONAČNE PROCJENE, ODREĐIVANJE KRITERIJA I NAČINA DODJELE SREDSTAVA POMOĆI	30
4.1.5. ŽURNA POMOĆ.....	30
5. PRIRODNA NEPOGODA – POŽAR.....	33
5.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – POŽAR.....	35
5.1.1. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	35
5.1.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE.....	36
5.1.3. POTVRDA KONAČNE PROCJENE, ODREĐIVANJE KRITERIJA I NAČINA DODJELE SREDSTAVA POMOĆI	37
5.1.4. ŽURNA POMOĆ.....	38
6. PRIRODNA NEPOGODA – POPLAVA.....	40
6.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – POPLAVA	51
6.1.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	51
6.1.2. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	52
6.1.3. KONAČNA PROCJENA ŠTETE.....	53
6.1.4. POTVRDA KONAČNE PROCJENE, ODREĐIVANJE KRITERIJA I NAČINA DODJELE SREDSTAVA POMOĆI	54
6.1.5. ŽURNA POMOĆ.....	54
7. PRIRODNA NEPOGODA – SUŠA	57
7.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – SUŠA.....	59
7.1.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	59
7.1.2. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	59
7.1.3. KONAČNA PROCJENA ŠTETE.....	60
7.1.4. POTVRDA KONAČNE PROCJENE, ODREĐIVANJE KRITERIJA I NAČINA DODJELE SREDSTAVA POMOĆI	61
7.1.5. ŽURNA POMOĆ.....	62
8. PRIRODNA NEPOGODA – MRAZ.....	64
8.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – MRAZ.....	65
8.1.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	65
8.1.2. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	66
8.1.3. KONAČNA PROCJENA ŠTETE.....	67
8.1.4. POTVRDA KONAČNE PROCJENE, ODREĐIVANJE KRITERIJA I NAČINA DODJELE SREDSTAVA POMOĆI	68
8.1.5. ŽURNA POMOĆ.....	68
9. PRIRODNA NEPOGODA – IZVANREDNO VELIKA VISINA SNIJEGA –	71
9.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – IZVANREDNO VELIKA VISINA SNIJEGA 73	
9.1.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	73
9.1.2. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	73
9.1.3. KONAČNA PROCJENA ŠTETE.....	74
9.1.4. POTVRDA KONAČNE PROCJENE, ODREĐIVANJE KRITERIJA I NAČINA DODJELE SREDSTAVA POMOĆI	75

9.1.5. ŽURNA POMOĆ.....	76
10. PRIRODNA NEPOGODA – KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLJIŠTA	78
10.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – – KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLJIŠTA	80
10.1.1. PROGlašENJE PRIRODNE NEPOGODE	80
10.1.2. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	80
10.1.3. KONAČNA PROCJENA ŠTETE.....	81
10.1.4. POTVRDA KONAČNE PROCJENE, ODREĐIVANJE KRITERIJA I NAČINA DODJELE SREDSTAVA POMOĆI.....	82
10.1.5. ŽURNA POMOĆ.....	83
11. PRIRODNA NEPOGODA – EKSTREMNE TEMPERATURE (TOPLINSKI VALOVI)	85
11.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – – EKSTREMNA TEMPERATURA (TOPLINSKI VAL).....	87
11.1.1. PROGlašENJE PRIRODNE NEPOGODE	87
11.1.2. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	87
11.1.3. KONAČNA PROCJENA ŠTETE.....	88
11.1.4. POTVRDA KONAČNE PROCJENE, ODREĐIVANJE KRITERIJA I NAČINA DODJELE SREDSTAVA POMOĆI.....	89
11.1.5. ŽURNA POMOĆ.....	90
12. PROCJENA OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA.....	91
13. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA, ZNANSTVENIM USTANOVAMA I STRUČNJACIMA ZA PODRUČJE PRIRODNIH NEPOGODA	92
13.1. SURADNJA SA NADLEŽNIM TIJELIMA NA RAZINI EUROPSKE UNIJE	92
13.2. SURADNJA SA NADLEŽNIM TIJELIMA NA NACIONALNOJ RAZINI	93
13.3. SURADNJA SA NADLEŽNIM TIJELIMA NA LOKALNOJ RAZINI I OSTALIM STRUČNJACIMA ZA PRIRODNE NEPOGODE	95
13.4. EDUKACIJA	98
13.4.1. INFORMATIVNO- EDUKATIVNE AKTIVNOSTI DJECE O UTJECAJU KLIMATSKIH PROMJENA I POSTUPANJU U SLUČAJU PRIRODNIH NEPOGODA.....	98
13.4.2. INFORMATIVNO-EDUKATIVNE AKTIVNOSTI ODRASLOG STANOVNIŠTVA O UTJECAJU KLIMATSKIH PROMJENA I POSTUPANJU U SLUČAJU PRIRODNIH NEPOGODE	99
13.4.3. PODRŠKA OSOBAMA S INVALIDITETOM TIJEKOM OPASNOSTI, KRIZNIH SITUACIJA I KATASTROFA.....	100
13.4.4. KORIŠTENJE DIGITALNIH TEHNOLOGIJA U SVRHU JAČANJA ODGOVORA NA PRIRODNE NEPOGODE	100
13.4.5. TERMINSKI PLAN I PROCJENA FINACIJSKIH SREDSTAVA	101
14. IZVORI FINANCIRANJA	106
14.1. IZVORI SREDSTAVA POMOĆI ZA UBLAŽAVANJE I DJELOMIČNO UKLANJANJE POSLJEDICA PRIRODNIH NEPOGODA	106
14.2. IZVORI SREDSTAVA ZA ŽURNU POMOĆ	106
14.3. IZVORI SREDSTAVA ZA RAZVOJ SUSTAVA.....	106
14.4. IZVJEŠĆA , REGISTAR ŠTETA I NADZOR.....	107

1. UVOD

Obveza izrade Plana djelovanja u području prirodnih nepogoda propisana je člankom 17. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“ 16/19). Planom djelovanja od prirodnih nepogoda uređuje se popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastanka prirodne nepogode, procjena osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva i druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima određenim Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda i/ili drugih tijela, znanstvenih ustanova i stručnjaka za područje prirodnih nepogoda.

Prirodnom nepogodom smatraju se potresi, požari, poplave, suše i druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području. Za potrebe ovog plana obrađeno je osam vrsta prirodnih nepogoda.

TABLICA 1: ODABIR PRIRODNIH NEPOGODA

<i>r.b.</i>	<i>Prirodna nepogoda</i>
1.	Potres
2.	olujni i orkanski vjetar, tuča
3.	Požar
4.	Poplava
5.	Suša
6.	Mraz
7.	izvanredno velika visina snijega
8.	klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta
9.	ekstremne temperature

Zakonske odredbe:

1. *Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, NN 16/19*
2. *Pravilnik o registru šteta od prirodnih nepogoda, NN 65/19*

2. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA I UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA

2.1. Povijesni pokazatelji

U zadnjih deset godina na području Grada Požege proglašen je niz različitih prirodnih nepogoda, od potresa, poplava, suša itd. Prirodne nepogode najčešće uzrokuju financijske štete, ali neke od njih svojom rušilačkom snagom mogu imati utjecaj na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo, ali utjecati i na rad kritične infrastrukture.

Tablica 2: Prirodne nepogode 2014. – 2024.

JLS: GRAD POŽEGA		Proglašene prirodne nepogode u posljednjih 10 godina			
Godina	Elementarna nepogoda	Područje štete (naselje)	Iznos štete/ kn	Ljudske žrtve da/ne, broj	Šteta učinjena na: stambenim objektima, gospodarskim objektima, poljoprivrednim površinama ili negdje drugdje
2014.	Poplava	Dervišaga, Vidovci, Mihaljevci, Novi Mihaljevci, Novo Selo, Drškovci, Donji Emovci, Gornji Emovci, Golobrdci, Alaginci, Novi Štitnjak, Ugarci, Stara Lipa, Požega	3.913.474	Ne	Stambeni objekti, gospodarski objekti, poljoprivredne površine i infrastruktura
2014.	Izlijevanje vode iz kanalske	Požega, Vidovci, Dervišaga i Mihaljevci	850.022,21	Ne	Stambeni objekti, gospodarski objekti, poljoprivredne površine i infrastruktura
2015.	Suša	Cijelo područje Grada Požege	5.80.072,95	Ne	Poljoprivredne površine
2016.	Mraz	Cijelo područje Grada Požege	2.021.437,78	Ne	Poljoprivredne površine
2016.	Tuča	Požega, Vidovci, Dervišaga	115.709,25	Ne	Poljoprivredne površine
2016.	Olujni i orkanski vjetar	Požega, Vidovci, Dervišaga	89.115,00	Ne	Stambeni objekti, gospodarski objekti, Poljoprivredne površine
2017.	Mraz	Dervišaga, Vidovci, Mihaljevci, Novo Selo, Donji Emovci, Kunovci, Požega	2.101.798,65	Ne	Poljoprivredne površine
2018.	Olujni i orkanski vjetar	Grad Požega i prigradska naselja	2.497.004,88 kn	Ne	Stambeni objekti, oprema, dugogodišnji nasadi, obrtna sredstva
2020.	Poplava Mraz	Grad Požega i prigradska naselja	Poplava: 690.361,01 kn Mraz: 1.213.450,10 kn	Ne	Poplava: Stambeni objekti, oprema, dugogodišnji nasadi, obrtna sredstva, poljoprivredna zemljišta, pokretna imovina Mraz: dugogodišnji nasadi, obrtna sredstva, poljoprivredna zemljišta

2021.	Mraz Poplava Tuča	Grad Požega i prigradska naselja	Mraz: 1.190.141,50 kn Poplava: 6.295.770,69 kn Tuča: 111.718.874,94	Ne	Tuča i poplava: Stambeni objekti, oprema, dugogodišnji nasadi, obrtna sredstva, poljoprivredna zemljišta ,pokretna imovina Mraz: dugogodišnji nasadi, obrtna sredstva, poljoprivredna zemljišta
2022.	Suša	Grad Požega	948.000,00	Ne	Poljoprivredne površine
2023.	Olujni vjetar	Grad Požega	1.390.000,00	Ne	Stambeni objekti , gospodarski objekti , poljoprivredne površine

IZVOR: GRAD POŽEGA

2.2. Dokumenti nacionalne razine od posebnog značaja

Zadnjih godina na nacionalnoj razini doneseni su značajni strateški dokumenti i procjena koje imaju za cilj postići kvalitetan odgovor na prirodne nepogode, ali i klimatske promjene koje značajno utječu na njihovu jačinu.

Na temelju članka 14. stavka 3. Zakona o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja («Narodne novine», br. 127/19.) donesena je 2020. godine Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu. Strategijom su određeni ciljevi i prioriteti za provedbu mjera prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj. Strategija sadrži:

1. klimatske modele i projekcije buduće klime
2. procjenu utjecaja klimatskih promjena na društvo i okoliš
3. procjenu ranjivosti i rizika
4. prioritetne mjere i aktivnosti
5. međunarodne obveze i međunarodnu suradnju Republike Hrvatske
6. smjernice za znanstvena istraživanja iz područja procjene utjecaja i prilagodbe klimatskim promjenama
7. procjenu sredstava za provedbu
8. analizu troškova i koristi provedbe mjera prilagodbe klimatskim promjenama
9. okvir za praćenje i vrednovanje s pokazateljima.

Dokument se po potrebi ažurira svakih pet godina, stoga se u bližoj budućnosti može očekivati njegova revizija koja će svakako imati utjecaj na sustav pripreme i ublažavanja posljedica od prirodnih nepogoda.

Na temelju članka 10. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sustavu civilne zaštite («Narodne novine», br. 82/15., 118/18., 31/20. i 20/21.) donesena je 2022. godine Strategije upravljanja rizicima od katastrofa do 2030. Godine i Akcijski plan upravljanja rizicima od katastrofa za razdoblje do 2024. godine. Krajnji cilj dokumenta je postizanja sveobuhvatnog, održivog i dugoročno opravdanog upravljanja rizicima od katastrofa.

Na temelju članka 10. stavka 1. podstavka 1. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, br. 82/15., 118/18., 31/20., 20/21. i 114/22.) donesena je 2024. godine Procjena rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku.

Kroz planski dokument uzet će se i obzir navedeni dokumenti, kao i Procjena rizika od velikih nesreća za Grad Požegu, revizija 2024.

2.3. Utjecaj klimatskih promjena

Republika Hrvatska je posljednjih godina suočena s nizom prijetnji. Pojavnost prirodnih nepogoda ne može se isključivo vezati za klimatske promjene, ali bitno je istaknuti njihov utjecaj, kao i porast negativnih posljedica koje uzrokuju.

Strategijom prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu očekuje se niz promjena u klimi pod uvjetom da se poduzmu mjere za ublažavanje i prilagodbu. Glavni očekivani utjecaji koji uzrokuju visoku ili srednju ranjivost su sljedeći: klizišta, poplave, ekstremne temperature, požari otvorenog tipa, suše, pandemije te složeni rizici posebno u urbanim područjima, što je dovoljan razlog za veće ulaganje u izgradnju otpornosti društva na svim razinama, kao i poboljšanja vidljivosti rada na upravljanju rizicima od katastrofa.

Tablica 3. Projekcije klimatskih parametara za Republiku Hrvatsku prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971. – 2000.

Klimatski parametar	Projekcije buduće klime prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971. – 2000. godine dobivene klimatskim modeliranjem	
	2011. – 2040.	2041. – 2070.
OBORINE	Srednja godišnja količina: malo smanjenje (osim manji porast u SZ Hrvatskoj)	Srednja godišnja količina: daljnji trend smanjenja (do 5 %) u gotovo cijeloj Hrvatskoj osim u SZ dijelovima
	Sezone: različit predznak; zima i proljeće u većem dijelu Hrvatske manji porast + 5 – 10 %, a ljeto i jesen smanjenje (najviše – 5 – 10 % u J Lici i S Dalmaciji)	Sezone: smanjenje u svim sezonama (do 10 % gorje i S Dalmacija) osim zimi (povećanje 5 – 10 % S Hrvatska)
	Smanjenje broja kišnih razdoblja (osim u središnjoj Hrvatskoj gdje bi se malo povećao). Broj sušnih razdoblja bi se povećao	Broj sušnih razdoblja bi se povećao
SNJEŽNI POKROV	Smanjenje (najveće u Gorskom kotaru, do 50 %)	Daljnje smanjenje (naročito planinski krajevi)
POVRŠINSKO OTJECANJE	Nema većih promjena u većini krajeva; no u gorskim predjelima i zaleđu Dalmacije smanjenje do 10 %	Smanjenje otjecanja u cijeloj Hrvatskoj (osobito u proljeće)
TEMPERATURA ZRAKA	Srednja: porast 1 – 1,4 °C (sve sezone, cijela Hrvatska)	Srednja: porast 1,5 – 2,2 °C (sve sezone, cijela Hrvatska – naročito kontinent)

		Maksimalna: porast u svim sezonama 1 – 1,5 °C	Maksimalna: porast do 2,2 °C u ljeto (do 2,3 °C na otocima)
		Minimalna: najveći porast zimi, 1,2 – 1,4 °C	Minimalna: najveći porast na kontinentu zimi 2,1 – 2,4 °C; a 1,8 – 2 °C primorski krajevi
EKSTREMNI VREMENSKI UVJETI	Vrućina (broj dana s Tmax > +30 °C)	6 do 8 dana više od referentnog razdoblja (referentno razdoblje: 15 – 25 dana godišnje)	Do 12 dana više od referentnog razdoblja

Izvor: Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu

Tablica 4. Prilagođeni prikaz utjecaja i izazova prilagodbe klimatskim promjenama u području upravljanja rizicima od katastrofa

Utjecaji i izazovi koji uzrokuju visoku ranjivost	Mogući odgovori na smanjenje visoke ranjivosti
<ul style="list-style-type: none"> požari otvorenog tipa zbog produženih razdoblja visokog sunčevog zračenja i produženih razdoblja visoke temperature zraka te duljih sušnih razdoblja izloženost izgrađenog okoliša i vjerojatnost oštećenja ili gubitaka uslijed određene razine prijetnje epidemije i pandemije, zbog načina prijenosa bolesti ili značajke uzročnika bolesti povećanje učestalosti i intenziteta poplava i suša povećanje opsega zdravstvenog i socio-ekonomskog opterećenja zajednice zbog utjecaja rizika uzrokovanih klimatskim promjenama 	<ul style="list-style-type: none"> jačanje kompetencija ključnih dionika u upravljanjima rizicima povezanih s klimatskim promjenama jačanje kapaciteta za odgovor na velike nesreće i katastrofe utvrđivanje multisektorskih smjernica za postupanja povezanih s klimatskim promjenama proširenje sustava za praćenje i procjenu rizika korištenjem alata za praćenje indikatora rizika povezanih s klimatskim promjenama učinkovit oporavak od posljedica velikih nesreća i katastrofa smanjenje opterećenja zajednice nakon izloženosti prijetnjama povezanim s klimatskim promjenama

Izvor: Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (prilagođeno)

2.3.1. Matrica rizika sa uspoređenim rizicima (2019., 2021. i 2024. godina)

Osnovna podloga za izradu plana djelovanja u području prirodnih nepogoda predstavljaju utvrđeni rizici od velikih nesreća za područje Grada.

Prva procjena rizika od velikih nesreća za područje Grada izrađena je 2019. godine.

Navedena procjena izrađena je u skladu sa Smjernicama za izradu procjene rizika od velikih nesreća Požeško-slavonske županije, KLASA: 810-03/17-01/1, Ur. broj 2177/1-06-06/1-17-1. od 04. veljače 2017. te je služila kao Podloga za donošenje Plana djelovanja od prirodnih nepogoda za 2019. godinu.

U skladu sa člancima 8. st. 2 i 3. Pravilnika o smjernicama za izradu procjena rizika od katastrofa i velikih nesreća za područje Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ("Narodne novine" broj 65/16), procjena rizika od velikih nesreća za područja jedinica lokalne samouprave izrađuju se najmanje jednom u tri godine te se njihovo usklađivanje i usvajanje mora provesti do kraja mjeseca ožujka, a županijskih do početka rujna u svakom trogodišnjem ciklusu.

U skladu sa navedenom obvezom, Grad Požega je 2021. i 2024. godine pristupio izradi procjeni rizika od velikih nesreća. Vrijednost obrađenih rizika promijenila se, ali svi rizici i dalje se nalaze u razredu tolerantnih rizika.

Grafički prikaz 1: Matrica rizika sa uspoređenim rizicima 2019. godine

		Vjerojatnost					
		1	2	3	4	5	
Rizik		1	2	3	4	5	
	Vrlo visok		Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika
	Visok						
	Umjeren						
	Nizak						
	Posljedice						
Katastrofalne	5						
Značajne	4	X Potres					
Umjerene	3		X Poplave izazvane izlivanjem kopnenih vodenih tijela		X Toplinski val		
Malene	2			X Suša, X Tuča			
Neznatne	1						

Izvor: Procjena rizika od velikih nesreća, 2019. godina

Grafički prikaz 2: Matrica rizika sa uspoređenim rizicima 2021. godine

Katastrofalne	Posljedice	5					
Značajne		4	X Potres				
Umjerene		3		X Poplave izazvane izlivanjem kopnenih vodenih tijela	X Tuča	X Toplinski val	
Malene		2			X Suša		
Neznatne		1					
Rizik				1	2	3	4
<i>Vjerojatnost</i>							
Vrlo visok			Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika
Visok							
Umjeren							
Nizak							

Izvor: Procjena rizika od velikih nesreća, 2021. godina

Grafički prikaz 3: Matrica rizika sa uspoređenim rizicima 2024. godine

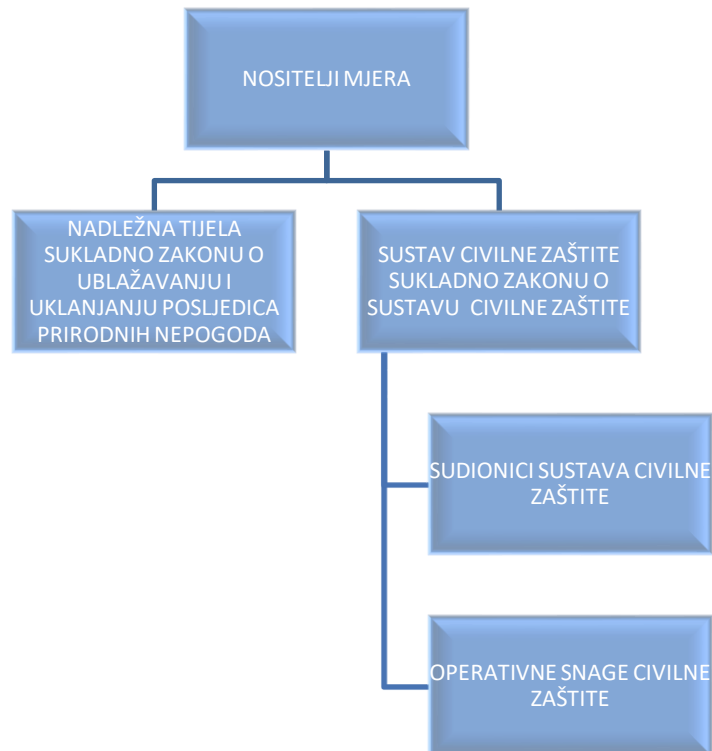
Katastrofalne	Posljedice	5					
Značajne		4	X Potres				
Umjerene		3			X Tuča (Olujno nevrijeme)	X Toplinski val	
Malene		2			X Suša		
Neznatne		1					
Rizik				1	2	3	4
<i>Vjerojatnost</i>							
Vrlo visok			Iznimno mala	Mala	Umjerena	Velika	Iznimno velika
Visok							
Umjeren							
Nizak							

Izvor: Procjena rizika od velikih nesreća, 2024. godina

Kako do trenutka izrade Procjene rizika od velikih nesreća 2024. nisu bili dostupni podaci o prethodno utvrđenim štetama za rizike od požara, izvanredne velike visine snijega i klizištima u navedenom dokumentu nije bilo moguće ove rizike obraditi sukladno propisanoj normi kao prioritetni rizik. Ove prijetnje je potrebno pratiti, evidentirati nastalu štetu i u postupku revizije Procjene rizika ukoliko podaci budu upućivali na to, istu tretirati kao prioritetni rizik.

2.4. SUSTAV NOSITELJA MJERA U ODGOVORU NA PRIRODNE NEPOGODE

Grafički prikaz 4: Sustav nositelja mjera

Nositelji mjere u odgovoru na prirodne nepogode razvrstavaju se u dvije skupine:

- Nositelji mjera koji su sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda ovlašteni za:
  - proglašenje prirodne nepogode,
  - procjenu štete od prirodne nepogode,
  - dodjelu pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih na području Republike Hrvatske,
  - unos i vođenje podataka u Registru šteta od prirodnih nepogoda (u daljnjem tekstu: Registar šteta) te postupaju u drugim pitanjima u vezi s dodjelom pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Nadležna tijela za provedbu Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda su:

- Vlada Republike Hrvatske
- Povjerenstva za procjenu štete od prirodnih nepogoda: Državno povjerenstvo, županijska povjerenstva, gradska i općinska povjerenstva.

- Nadležna ministarstva za financije, poljoprivredu, šumarstvo i ribarstvo, gospodarstvo, graditeljstvo i prostorno uređenje, zaštitu okoliša i energetiku, more, promet i infrastrukturu.
  - Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- Nositelji mjera koji su obvezni djelovati sukladno Zakonu o sustavu civilne zaštite
Civilna zaštita je sustav organiziranja sudionika za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Nositelje mjera koji su odgovorni za provedbu Zakona o sustavu civilne zaštite razvrstavamo u dvije podskupine:

- Sudionici sustava civilne zaštite (Vlada Republike Hrvatske, Ministarstvo unutarnjih poslova, tijela državne uprave i druga državna tijela, Oružane snage Republike Hrvatske i policija i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave).
- Operativne snage sustava civilne zaštite čine:
  - stožeri civilne zaštite
  - operativne snage vatrogastva
  - operativne snage Hrvatskog Crvenog križa
  - operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja
  - udruge
  - postrojbe i povjerenici civilne zaštite
  - koordinatori na lokaciji
  - pravne osobe u sustavu civilne zaštite.

U nastavku teksta pružit će se prikaz djelovanja nositelja mjera na lokalnoj razini, kao i djelovanje operativnih snaga u slučaju prirodne nepogode na području grada.

POTRES

3. Prirodna nepogoda – POTRES

DEFINICIJA POTRESA:

Potres se može opisati kao endogeni proces prouzročen tektonskim pokretima u Zemljinj unutrašnjosti uz naglo oslobađanje energije koja se u obliku seizmičkih valova širi prema površini Zemlje. Pojava potresa pripada skupini prirodnih rizika koji se ne mogu predvidjeti, a s određenom se vjerojatnošću mogu dogoditi u bilo kojem trenutku. Potresom nazivamo vibriranje površinskih slojeva zemljine kore do kojih dolazi radi procesa koji se u njoj događaju. Osnovne su karakteristike potresa iznenadno događanje, a u većini slučajeva nije moguće predvidjeti tu pojavu, a posebice ne njen intenzitet.

Potresi kao prirodne nepogode prouzročene prirodnim događajem vjerojatno su najveći uzrok stradanja pučanstva i civilizacijskih tekovina.

ZASTUPLJENOST TIPOVA GRAĐEVINA NA PODRUČJU GRADA:

Redni broj	Naselje	broj objekata	broj stanov.	% zastupljenosti tipova građevina-objekata (stambeni i drugi objekti) I stanovnika koji žive u njima					
				Tip "A"		Tip "B"		Tip "C"	
				stanovnika. 11	objekata 12	stanovnika. 24	objekata 28	stanovnika 65	objekata 60
1	Alaginci	74	198	22	9	49	21	129	44
2	Bankovci	48	109	12	6	26	13	71	29
3	Crkveni Vrhovci	34	30	3	4	7	10	20	20
4	Čosine Laze	18	27	3	2	6	5	18	11
5	Dervišaga	303	890	100	36	214	85	576	182
6	Donji Emovci	58	181	20	7	43	16	118	37
7	Drškovci	142	411	45	17	99	40	267	85
8	Emovački Lug	14	32	4	2	8	4	21	8
9	Golobrdci	123	332	37	15	80	34	216	74
10	Gornji Emovci	72	138	15	9	33	20	90	43
11	Gradski Vrhovci	39	46	5	5	11	11	30	23
12	Komušina	52	82	9	6	20	15	53	31
13	Krivaj	35	79	9	4	19	10	51	21
14	Kunovci	42	88	10	5	21	12	57	25
15	Laze Prnjavor	10	10	1	1	2	3	7	6
16	Marindvor	47	116	13	6	28	13	75	28
17	Mihaljevci	254	752	83	31	180	71	489	152
18	Nova Lipa	36	88	10	4	21	11	57	21
19	Novi Mihaljevci	103	291	32	12	70	29	189	62
20	Novi Štitnjak	40	136	15	5	32	11	89	24
21	Novo Selo	166	432	48	20	104	46	280	100

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

22	Požega	5773	19.506	2.146	693	4.681	1.616	12.679	3464
23	Seoci	56	108	12	7	26	16	70	33
24	Stara Lipa	86	213	23	10	51	25	139	51
25	Šeovci	35	121	13	4	29	10	79	21
26	Škrabutnik	33	22	2	4	5	9	15	20
27	Štitnjak	30	54	6	4	13	8	35	18
28	Turnić	35	88	7	4	21	9	57	22
29	Ugarci	32	57	6	4	14	8	37	20
30	Vasine Laze	18	29	3	2	7	5	19	11
31	Vidovci	531	1.582	174	64	380	149	1.028	318
	Ukupno	8.339	26.248	2.875	1.002	6.300	2.335	17.073	5.002

BROJ STAMBENIH OBJEKATA PREMA TIPU GRAĐEVINE STUPNJU OŠTEĆENJA:

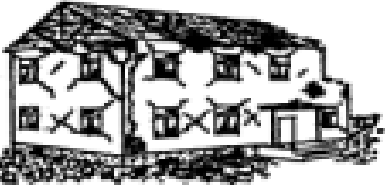

Naselje	TIP "A"			TIP "B"			TIP "C"		
	Br. objekata „A“	4 °/20-50% razorna oštećenja – otvori u zidovima, rušenje dijelova zgrade	5 °/10% potpuno rušenje	Br. objekata „B“	3 0/20-50% teška oštećenja – široke i duboke pukotine u zidovima, rušenje dimnjaka	4 °/10% razorna oštećenja – otvori u zidovima, rušenje dijelova zgrade	Br. objekata „C“	2 °/20-50% umjerena oštećenja – male pukotine u zidovima	3 °/10% teška oštećenja – široke i duboke pukotine u zidovima, rušenje dimnjaka
Alaginci	9	4	1	21	10	2	44	22	4
Bankovci	6	3	1	13	6	1	29	15	3
Crkveni Vrhovci	4	2	1	10	5	1	20	10	2
Ćosine Laze	2	1	1	5	2	1	11	5	1
Dervišaga	36	18	4	85	42	8	182	91	18
Donji Emovci	7	3	1	16	8	2	37	18	4
Drškovci	17	8	2	40	20	4	85	42	8
Emovački Lug	2	1	1	4	2	1	8	4	8
Golobrdci	15	7	2	34	17	3	74	37	7
Gornji Emovci	9	4	1	20	10	2	43	21	4
Gradski Vrhovci	5	2	1	11	5	1	23	11	2
Komušina	6	3	1	15	7	1	31	15	3

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Krivaj	4	2	1	10	5	1	21	10	2
Kunovci	5	2	1	12	6	1	25	12	2
Laze Prnjavor	1	1	1	3	1	1	6	3	1
Marindvor	6	3	1	13	6	1	28	14	3
Mihaljevci	31	15	3	71	35	7	152	76	15
Nova Lipa	4	2	1	11	5	1	21	10	2
Novi Mihaljevci	12	6	1	29	15	3	62	31	6
Novi Štitnjak	5	2	1	11	5	1	24	12	2
Novo Selo	20	10	2	46	23	5	100	50	10
Požega	693	346	70	1.616	808	161	3464	1723	346
Seoci	7	3	1	16	8	2	33	16	3
Stara Lipa	10	5	1	25	12	2	51	25	5
Šeovci	4	2	1	10	5	1	21	10	2
Škrabutnik	4	2	1	9	4	1	20	10	2
Štitnjak	4	2	1	8	4	1	18	9	2
Turnić	4	2	1	9	4	1	22	11	2
Ugarci	4	2	1	8	4	1	20	10	2
Vasine Laze	2	1	1	5	2	1	11	5	1
Vidovci	64	32	6	149	30	15	318	159	31
Ukupno	1.002	496	113	2.335	1126	234	5.002	2497	503

STUPNJEVI OŠTEĆENJA ZA ZIDANE GRAĐEVINE PREMA EMS-98 KLASIFIKACIJI:

Kategorija	Skica	Detaljan opis
I		<p>Negativno do blago oštećenje</p> <ul style="list-style-type: none"> - zanemarljivo konstruktivno oštećenje - blago nekonstruktivno oštećenje <p>Vrlo tanke pakotine u panelnim zidovima Otpadanje malih komada tihooka Vrlo rijetko otpadanje pojedinačnih odvojenih dijelova zida</p>
II		<p>Umjerenano oštećenje</p> <ul style="list-style-type: none"> - blago konstruktivno oštećenje - umjerenano nekonstruktivno oštećenje <p>Pakotine u brojnim zidovima Otpadanje većih komada tihooka Djelomično otkazivanje dimnjaka</p>
III		<p>Značajno do teško oštećenje</p> <ul style="list-style-type: none"> - umjerenano konstruktivno oštećenje - teško nekonstruktivno oštećenje <p>Velika, razvedena pakotine u većini zidova Otpadanje crijeva Otkazivanje dimnjaka u razini krova Otkazivanja pojedinačnih nekonstruktivnih elemenata (progredni, zahvatni zidovi)</p>
IV		<p>Vrlo teško oštećenje</p> <ul style="list-style-type: none"> - teško konstruktivno oštećenje - vrlo teško nekonstruktivno oštećenje <p>Značajno otkazivanje zidova Djelomično otkazivanje konstrukcija krovova i međukatnih konstrukcija</p>
V		<p>Otkazivanje</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrlo teško konstruktivno oštećenje <p>Potpuno ili gotovo potpuno rušenje</p>

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Posljedice na život i zdravlje ljudi se prvenstveno promatraju u odnosu na poginule, ozlijeđene i trajno raseljene stanovnike, a potom i sve stanovnike trenutno zahvaćene posljedicama djelovanja potresa (evakuirani, sklonjeni itd.).

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	¹ 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	X

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 5 – katastrofalne posljedice**.

GOSPODARSTVO :

Procjena posljedica na gospodarstvo se vezala na direktne (izravne) i indirektne (neizravne) gubitke. Direktne posljedice su također vezane na oštećenja građevina odnosno nesigurnosti u procjeni su vezane za nesigurnosti u procjeni oštećenih zgrada.²

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	X

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 5 – katastrofalne posljedice**.

¹ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

² Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3. st. 4.

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Građevine od javnog značaja i objekti kritične infrastrukture neće pretrpjeti značajna oštećenja izazvana potresom je su izgrađene da podnesu potres snage 8°. Poteškoće su moguće u osiguravanju normalnog funkcioniranja kritične infrastrukture, a štete se uglavnom odnose na popravke te čišćenje tih objekata (Stara jezgra naselja Požega). S obzirom da je materijalna šteta na kritičnoj infrastrukturi i objektima od javnog društvenog značaja malena, ukupna kategorija je srednja vrijednost kategorija štete na objektima kritične infrastrukture, štete na objektima od javnog društvenog značaja i prestanka rada kritične infrastrukture na rok dulji od 10 dana.

Društvena stabilnost i politika					
ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE					
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura	Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne					
2 Malene	X		X	X	X
3 Umjerene					
4 Značajne					
5 Katastrofalne					

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 2 – malene posljedice**.

3.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – POTRES

3.1.1. Postupak proglašenja, prijave i isplate štete

Proglašenje prirodne nepogode

1. Prirodna nepogoda može se proglasiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjenje uvjeta iz prethodne točke utvrđuje gradsko povjerenstvo.

2. Župan donosi odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinicu lokalne samouprave na prijedlog gradonačelnika.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode na području županije donosi župan.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku, prema vlastitoj prosudbi za područje više županija ili na cijelom području Republike Hrvatske.

3. Nakon proglašenja prirodne nepogode radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela³ provode sljedeće radnje:
  - a) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
  - b) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
  - c) potvrdu konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći.

3.1.2. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. U roku od 8 dana od dana donošenja odluke, oštećenici pisanim putem podnose prijavu štete na imovini gradskom povjerenstvu na propisanom obrascu ([prilog 2](#)).

Gradsko povjerenstvo može po potrebi i tražiti od oštećenika i dodatne dokumente, ovisno o prirodnoj nepogodi.

Iznimno oštećenik može podnijeti prijavu prve procjene štete i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.

2. Nakon isteka roka iz točke 1. gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar štete najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
3. Iznimno od roka iz točke 2. u slučaju postojanja objektivnog razloga na koji oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojeg je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, rok za unos podataka u Registar šteta može se produljiti za 8 dana, o čemu odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva gradskog povjerenstva.
4. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:

---

³članak 5. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

- a) građevine ([prilog 2](#) [prilog 3](#), [prilog 4](#))
- b) opremu ([prilog 2](#) [prilog 5](#))
- c) zemljišta ([prilog 2](#))
- d) višegodišnje nasade ([prilog 2](#))
- e) šume ([prilog 2](#))
- f) stoku ([prilog 2](#))
- g) ribe ([prilog 2](#))
- h) poljoprivredna proizvodnja – proizvod ([prilog 2](#))
- i) ostala sredstva i dobra ([prilog 2](#)).

5. Prijava prve procjene štete u Registar šteta sadržava:

- datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
- podatke o vrsti prirodne nepogode
- podatke o trajanju prirodne nepogode
- podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
- podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
- podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete
- podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

3.1.3. Konačna procjena štete

1. Konačna procjena šteta predstavlja procijenjenu vrijednost štete na imovini oštećenika izraženu u novčanoj vrijednosti. Temelj predstavlja prijava i procjena štete.
2. Konačnu procjenu štete utvrđuje gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
  - stradanja stanovništva
  - opseg štete na imovini

- opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
  - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
  - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
  - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
4. Gradsko povjerenstvo podnosi prijavu konačne procjene štete Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra štete i to za svakog pojedinog oštećenika.
5. Županijsko povjerenstvo podnosi prijavljene konačne štete Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
6. Prijava konačne procjene štete sadržava:
- odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
  - podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
  - podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
  - podatke o uzroku i opsegu štete,
  - podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
  - ostale statističke i vrijednosne podatke.

3.1.4. Potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

1. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva. Potvrda predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na koje je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na toj imovini.
2. Nakon potvrde, ministarstva dostavljaju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih Državnom povjerenstvu.
3. Državno povjerenstvo utvrđuje iznos pomoći. Iznos pomoći utvrđuje se na način da se odredi postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrde štete na imovini oštećenika.
4. Nakon utvrđivanja iznosa, Državno povjerenstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći.
5. Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o dodjeli pomoći.

3.1.5. Žurna pomoć

1. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša, te oštećenima fizičkim osobama koji nisu poduzetnici, a koji su pretrpjeli štete na imovini, posebice ugroženijim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnom nepogodom.
2. Temeljem prijedloga načelnika za dodjelu žurne pomoći predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku kojom se određuje:
  - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
  - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
  - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

OLUJNI I ORKANSKI VJETAR, TUČA

4. Prirodna nepogoda – OLUJNI I ORKANSKI VJETAR, TUČA

OLUJNI I ORKANSKI VJETAR:

Olujni vjetar, a ponekad i orkanski, udružen s velikom količinom oborine ili tučom, osim što stvara velike štete na imovini, poljoprivrednim i šumarskim dobrima, raznim građevinskim objektima, u prometu te tako nanosi gubitke u gospodarstvu, ugrožava i često puta odnosi ljudske živote.

Orkansko nevrijeme se očituje iznimnom snagom vjetra i najčešće uskom širinom djelovanja. Olujni i jaki vjetrovi pogađaju šire područje, ali sa znatno slabijom snagom vjetra. Snagu vjetra ocjenjujemo prema Beaufortovoj ljestvici.

BEAUFORTOVOJ LJESTVICA JAČINE VJETRA:

Beauforti (Bf)	Naziv	Razred brzine (m/s)
0	tišina	0.0-0.2
1	lagan povjetarac	0.3-1.5
2	povjetarac	1.6-3.3
3	slab vjetar	3.4-5.4
4	umjeren vjetar	5.5-7.9
5	umjereno jak vjetar	8.0-10.7
6	jak vjetar	10.8-13.8
7	vrlo jak vjetar	13.9-17.1
8	olujan vjetar	17.2-20.7
9	oluja	20.8-24.4
10	jaka oluja	24.5-28.4
11	orkanski vjetar	28.5-32.6
12	orkan	32.7-36.9

Jačina vjetra procjenjuje se vizualno prema učincima vjetra na predmetima u prirodi u tri klimatološka termina (7, 14 i 21 sat) i izražava se u stupnjevima Beaufortove ljestvice. Ona sadrži od 0 do 12 Bf (bofora) kojima su pridružene odgovarajuće srednje brzine vjetra.

Za Požeško-slavonsku županiju odabrana je meteorološka postaja Požega. Postaja Požega prvo je bila smještena u središtu grada, a poslije je premještena u jugoistočni dio grada uz Orljavu.

Grad Požega smješten u kotlini i sa svih strana okružen je s gorjem (Krndija, Papuk, Psunj, Požeška gora i Dilj) što svakako utječe na strujanje zraka. Na godišnjoj se ruži vjetra uočava najveća učestalost vjetra iz W smjera (24.4%). Potrebno je naglasiti da ruža vjetra ima zvjezdoliki oblik jer je motritelj uglavnom opazao na osam, a ne na šesnaest smjerova vjetra te je tako zanemarivao među smjerove NNE, ENE, ESE, SSE, SSW, WSW, WNW i NNW. Osim W vjetra u Požegi relativno često pušu N, SW i NW vjetri

(15.8%, 14.5% i 13.9% redom). Tišina je opažena vrlo rijetko (0.03 %). Motritelj isto tako vrlo rijetko bilježi tišinu te smatramo da umjesto tišina češće bilježi vjetar jačine 1 Bf kojeg je bilo čak 74.1%. Tuča je kruta oborina sastavljena od zrna ili komada leda, promjera većeg od 5 do 50 mm i većeg. Elementi tuče sastavljeni su od prozirnih i neprozirnih slojeva leda. Tuča pada isključivo iz grmljavinskog oblaka Cumulonimbusa, a najčešća je u toplom dijelu godine. Sugradica je isto kruta oborina sastavljena od neprozirnih zrna smrznute vode, okruglog oblika, veličine između 2 i 5 mm, a pada s kišnim pljuskom.

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – OLUJNI ORKANSKI VJETAR -

U odnosu na oluje studije se uglavnom slažu o porastu najjačih oluja i onih koji proizvode najveću štetu u svim dijelovima Europe.⁴ Olujni i orkanski vjetrovi pripadaju u ekstremne vremensku pojavu koje proizvode višestruke štete, posebice u poljoprivredi od polijeganje usjeva, uništavanja voćki, vinograda i povrtnjaka. Očekuje se utjecaj na bioraznolikost u smislu oštećivanja, degradacije i izumiranja.

Pojava tuče češća je s povećanjem temperature zraka na globalnoj razini pa je i za očekivati još češću pojavu tuče u budućnosti.

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

U slučaju tuče moguć je negativan utjecaj na život i zdravlje ljudi (ozljede, evakuacija iz oštećenih objekata).

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	⁵ 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	X
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

GOSPODARSTVO :

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	X
5	Katastrofalne	>25%	

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalazi se u **kategoriji 4 -značajne posljedice**.

⁴ Izvješće Europske agencije za okoliš o klimatskim promjenama

⁵ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Društvena stabilnost I politika				
Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne				
2 Malene	X	X	X	X
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 2 – malene posljedice**.

4.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – OLUJNI I ORKANSKI VJETAR, TUČA

4.1.1. Postupak proglašenja, prijave i isplate štete

Proglašenje prirodne nepogode

1. Prirodna nepogoda može se proglasiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjenje uvjeta iz prethodne točke utvrđuje gradsko povjerenstvo.

2. Župan donosi odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije na prijedlog gradonačelnika.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode na području županije donosi župan.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku, prema vlastitoj prosudbi za područje više županija ili na cijelom području Republike Hrvatske.

3. Nakon proglašenja prirodne nepogode radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela⁶ provode sljedeće radnje:
  - a) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
  - b) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
  - c) potvrdu konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći.

4.1.2. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. U roku od 8 dana od dana donošenja odluke, oštećenici pisanim putem podnose prijavu štete na imovini gradskom povjerenstvu na propisanom obrascu ([prilog 2](#)).

Gradsko povjerenstvo može po potrebi i tražiti od oštećenika i dodatne dokumente, ovisno o prirodnoj nepogodi.

Iznimno oštećenik može podnijeti prijavu prve procjene štete i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.

2. Nakon isteka roka iz točke 1. gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar štete najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
3. Iznimno od roka iz točke 2. u slučaju postojanja objektivnog razloga na koji oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojeg je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, rok za unos podataka u Registar šteta može se produljiti za 8 dana, o čemu odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva gradskog povjerenstva.
4. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
  - a) građevine ([prilog 2](#) [prilog 3](#), [prilog 4](#))
  - b) opremu ([prilog 2](#) [prilog 5](#))
  - c) zemljišta ([prilog 2](#))
  - d) višegodišnje nasade ([prilog 2](#))
  - e) šume ([prilog 2](#))
  - f) stoku ([prilog 2](#))
  - g) ribe ([prilog 2](#))

---

⁶članak 5. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

h) poljoprivredna proizvodnja – proizvod ([prilog 2](#))

i) ostala sredstva i dobra ([prilog 2](#)).

5. Prijava prve procjene štete u Registar šteta sadržava:

- datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
- podatke o vrsti prirodne nepogode
- podatke o trajanju prirodne nepogode
- podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
- podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
- podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete
- podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

4.1.3. Konačna procjena štete

1. Konačna procjena šteta predstavlja procijenjenu vrijednost štete na imovini oštećenika izraženu u novčanoj vrijednosti. Temelj predstavlja prijava i procjena štete.
2. Konačnu procjenu štete utvrđuje gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
  - stradanja stanovništva
  - opseg štete na imovini
  - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
  - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
  - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
  - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
4. Gradsko povjerenstvo podnosi prijavu konačne procjene štete Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra štete i to za svakog pojedinog oštećenika.

5. Županijsko povjerenstvo podnosi prijavljene konačne štete Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
6. Prijava konačne procjene štete sadržava:
  - odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
  - podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
  - podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
  - podatke o uzroku i opsegu štete,
  - podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
  - ostale statističke i vrijednosne podatke.

4.1.4. Potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

1. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva. Potvrda predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na koje je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na toj imovini.
2. Nakon potvrde, ministarstva dostavljaju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih Državnom povjerenstvu.
3. Državno povjerenstvo utvrđuje iznos pomoći. Iznos pomoći utvrđuje se na način da se odredi postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrde štete na imovini oštećenika.
4. Nakon utvrđivanja iznosa, Državno povjerenstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći.
5. Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o dodjeli pomoći.

4.1.5. Žurna pomoć

1. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša, te oštećenima fizičkim osobama koji nisu poduzetnici, a koji su pretrpjeli štete na imovini, posebice ugroženijim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnom nepogodom.

2. Temeljem prijedloga načelnika za dodjelu žurne pomoći predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku kojom se određuje:
  - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
  - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
  - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

POŽAR

5. Prirodna nepogoda – POŽAR

UZROCI POŽARA

Uzroci požara evidentiranih u periodu od siječnja 2009 g. do prosinca 2018 g. na području Grada Požege i prigradski naselja su različite prirode. U većini slučajeva uzrok požara je ljudska nepažnja i nehat.

Požari nastali na otvorenom prostoru uzrokovani su uglavnom paljenjem korova i suhe trave pri čemu su se proširili na poljoprivredna zemljišta i šumsko područje.

Uzroci požara na stambenim objektima i gospodarskim zgradama su neispravne električne instalacije i dimnjaci.

Uzroci požara na gospodarskim objektima su najčešće poremećaji u tehnološkom procesu proizvodnje i neispravne energetske instalacije.

Uzrok požara nastalih na prijevoznim sredstvima je tehnička neispravnost vozila i kao posljedica prometnih nesreća.

Najveći broj požara je nastao na otvorenom prostoru i to u ljetnom periodu lipanj-rujan kao posljedica nepažnje pri spaljivanju korova ili otpada.

Budući da se na gotovo sve faktore koji mogu izazvati nastanak požara, a vezani su na direktnu ili indirektnu ljudsku radnju, može preventivno djelovati, lako se može zaključiti da bi se i ukupan broj požara na području Grada Požege mogao smanjiti boljom edukacijom građana i većom pažnjom svakog pojedinca.⁷

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – POŽAR - :

Prema Strategiji prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu klimatskih promjene na ovu prirodnu nepogodu utjecati će u dugoročnom razdoblju. Prema projekcijama rizik od šumskih požara u požara biti će veći za područje cijele Republike Hrvatske, što će proizvesti veće štete na šumskim ekosustavima, smanjenja vrijednosti drvnih sortimenata, smanjenje populacije šumskih vrsta i gubitka općekorisnih funkcija šuma. Požari otvorenog tipa imati će utjecaj i na prostorno planiranje i uređenje.⁸

⁷ Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija za grad Požegu

⁸ Projekcija klimatskih promjena za Republiku Hrvatsku prema scenariju u kojem dolazi do smanjenja koncentracije stakleničkih planova uz poduzimanje mjera za ublaženje i prilagodbu.

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Broj ljudi koje je potrebno evakuirati ovisan je o lokaciji požara te ga je kao takvog nemoguće točno izračunati (do sada se nije nikada radila procjena u smislu takvog ugrožavanja i parametara navedenih u tablici).

GOSPODARSTVO :

U zadnjih deset godina na području grada nije proglašena niti jedna šteta od požara otvorenog tipa. Požari na otvorenom prostoru odnose se uglavnom na požare izazvane nekontroliranim ili nedovoljno kontroliranim spaljivanjem korova na poljoprivrednim površinama.

Poljoprivredne površine kao vrijedan i neobnovljiv prirodni resurs, predstavljaju i prirodno bogatstvo određenog prostora. Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta je 6.948 ha, tj. oko 52 % područja Grada Požege. Na prostoru Grada Požege poljoprivreda je jedna od grana gospodarske djelatnosti. Požari otvorenog tipa stoga mogu izazvati velike štete i znatno slabljenje gospodarske aktivnosti u poljoprivredi.

Pregled poljoprivrednih površina

Grad	Obradive poljoprivredne površine (ha)				Ostale poljoprivredne površine		Neplodno zemljište	Ukupno poljoprivredne površine
	Oranice	Voćnjaci	Vinogradi	Livade	Pašnjaci	Šume		
Požega	4.744	271	200	1.117	616	5.257	1.186	6.948

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Objekti kritične infrastrukture i građevine od javnog društvenog interesa nisu ugrožene.

Kako do trenutka izrade Procjene rizika od velikih nesreća nisu bili dostupni podatci o prethodno utvrđenim štetama nije bilo moguće ovaj rizik obraditi sukladno propisanoj normi kao prioritetni rizik. Ovu prijetnju je potrebno pratiti, evidentirati nastalu štetu i u postupku revizije Procjene rizika ukoliko podaci budu upućivali na to, istu tretirati kao prioritetni rizik.

5.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – POŽAR

Proglašenje prirodne nepogode

1. Prirodna nepogoda može se proglašiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjenje uvjeta iz prethodne točke utvrđuje gradsko povjerenstvo.

2. Župan donosi odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije na prijedlog gradonačelnika.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode na području županije donosi župan.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku, prema vlastitoj prosudbi za područje više županija ili na cijelom području Republike Hrvatske.

3. Nakon proglašenja prirodne nepogode radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela⁹ provode sljedeće radnje:
  - a) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
  - b) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
  - c) potvrdu konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći.

5.1.1. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. U roku od 8 dana od dana donošenja odluke, oštećenici pisanim putem podnose prijavu štete na imovini gradskom povjerenstvu na propisanom obrascu ([prilog 2](#)).

Gradsko povjerenstvo može po potrebi i tražiti od oštećenika i dodatne dokumente, ovisno o prirodnoj nepogodi.

Iznimno oštećenik može podnijeti prijavu prve procjene štete i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.

---

⁹članak 5. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

2. Nakon isteka roka iz točke 1. gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar štete najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
3. Iznimno od roka iz točke 2. u slučaju postojanja objektivnog razloga na koji oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojeg je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, rok za unos podataka u Registar šteta može se produljiti za 8 dana, o čemu odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva gradskog povjerenstva.
4. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
  - a) građevine ([prilog 2](#) [prilog 3](#), [prilog 4](#))
  - b) opremu ([prilog 2](#) [prilog 5](#))
  - c) zemljišta ([prilog 2](#))
  - d) višegodišnje nasade ([prilog 2](#))
  - e) šume ([prilog 2](#))
  - f) stoku ([prilog 2](#))
  - g) ribe ([prilog 2](#))
  - h) poljoprivredna proizvodnja – proizvod ([prilog 2](#))
  - i) ostala sredstva i dobra ([prilog 2](#)).
5. Prijava prve procjene štete u Registar šteta sadržava:
  - datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
  - podatke o vrsti prirodne nepogode
  - podatke o trajanju prirodne nepogode
  - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
  - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
  - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete
  - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

5.1.2. Konačna procjena štete

1. Konačna procjena šteta predstavlja procijenjenu vrijednost štete na imovini oštećenika izraženu u novčanoj vrijednosti. Temelj predstavlja prijava i procjena štete.

2. Konačnu procjenu štete utvrđuje gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
  - stradanja stanovništva
  - opseg štete na imovini
  - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
  - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
  - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
  - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
4. Gradsko povjerenstvo podnosi prijavu konačne procjene štete Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra štete i to za svakog pojedinog oštećenika.
5. Županijsko povjerenstvo podnosi prijavljene konačne štete Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
6. Prijava konačne procjene štete sadržava:
  - odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
  - podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
  - podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
  - podatke o uzroku i opsegu štete,
  - podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
  - ostale statističke i vrijednosne podatke.

5.1.3. Potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

1. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva. Potvrda predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na koje je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na toj imovini.
2. Nakon potvrde, ministarstva dostavljaju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih Državnom povjerenstvu.

3. Državno povjerenstvo utvrđuje iznos pomoći. Iznos pomoći utvrđuje se na način da se odredi postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrde štete na imovini oštećenika.
4. Nakon utvrđivanja iznosa, Državno povjerenstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći.
5. Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o dodjeli pomoći.

5.1.4. Žurna pomoć

1. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša, te oštećenicima fizičkim osobama koji nisu poduzetnici, a koji su pretrpjeli štete na imovini, posebice ugroženijim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnom nepogodom.
2. Temeljem prijedloga načelnika za dodjelu žurne pomoći predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku kojom se određuje:
  - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
  - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
  - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

POPLAVA

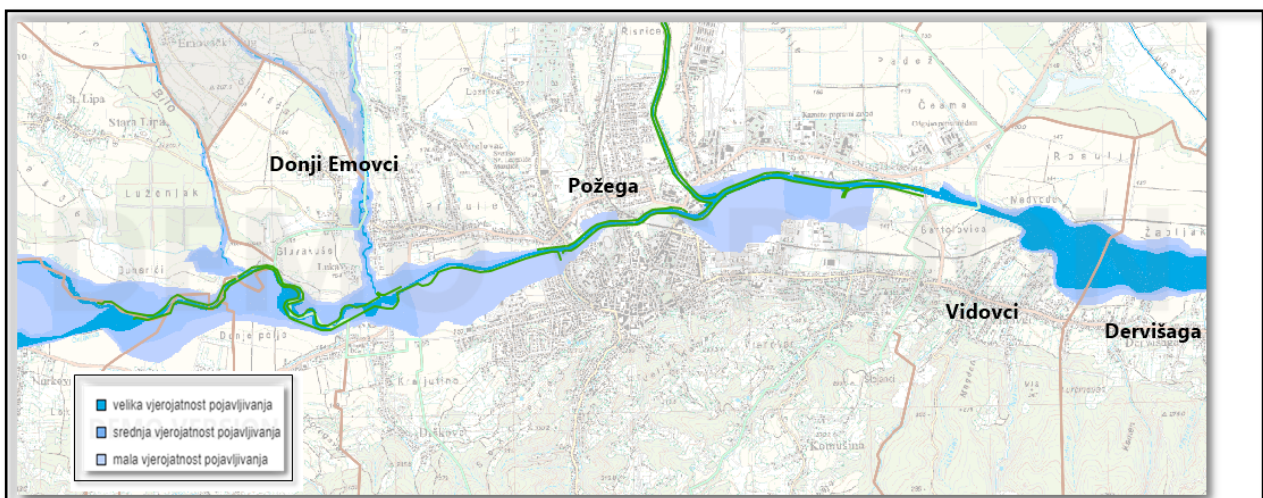
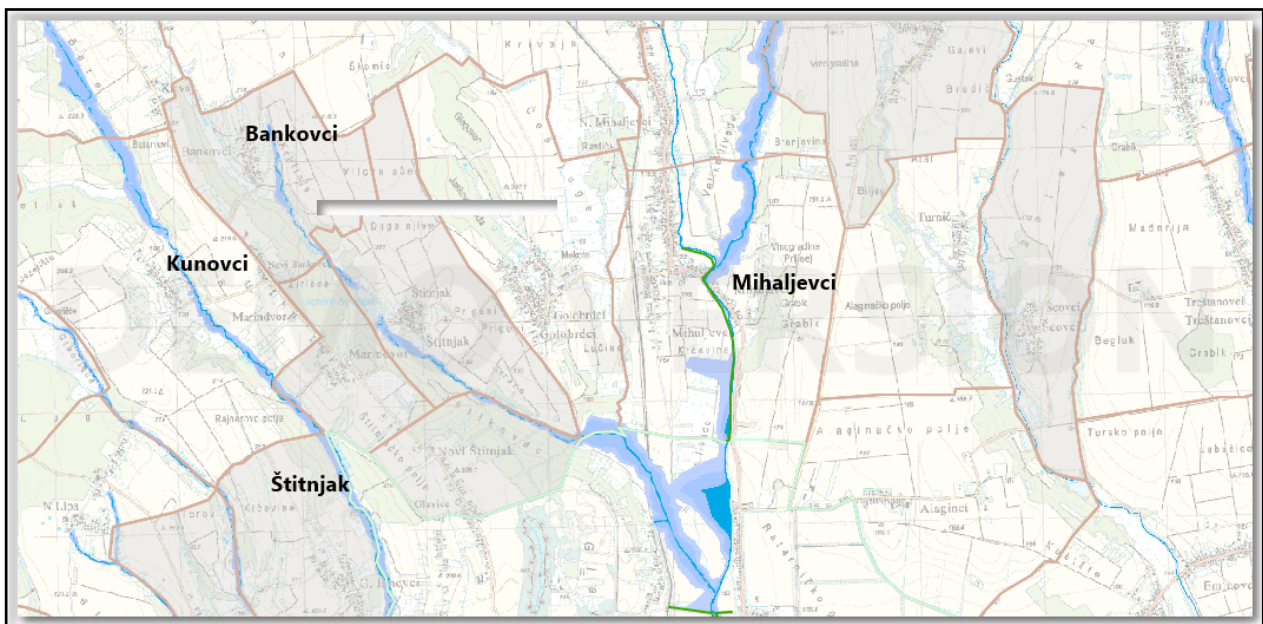

6. Prirodna nepogoda – POPLAVA

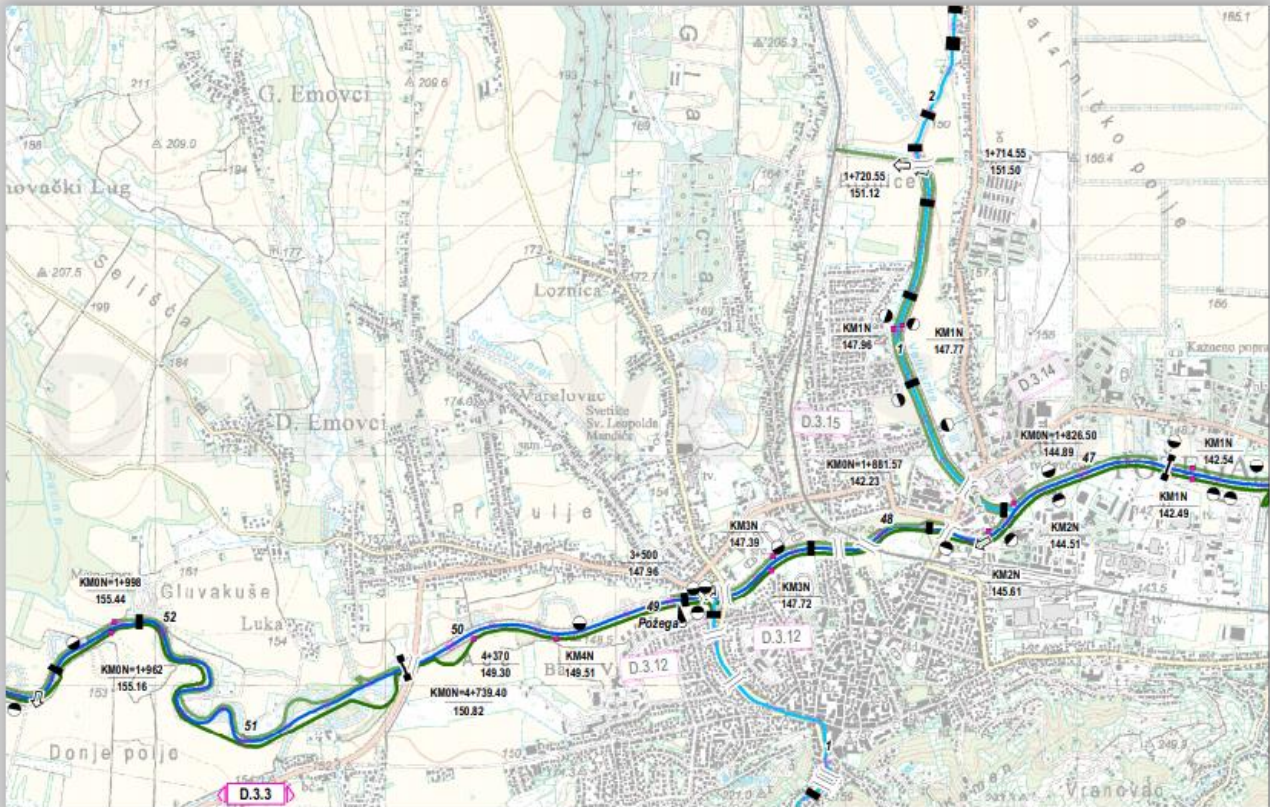
POPLAVA:

Poplave su prirodni fenomeni čije se pojave ne mogu izbjeći, ali se poduzimanjem različitih preventivnih građevinskih i ne građevinskih mjera rizici od poplavlivanja mogu smanjiti na prihvatljivu razinu. One su među opasnijim prirodnim nepogodama i na mnogim mjestima mogu uzrokovati gubitke ljudskih života, velike materijalne štete, devastiranje kulturnih dobara i ekološke štete.

KARTA OPASNOSTI OD POPLAVE, VJEROJATNOSTI PLAVLJENJA:

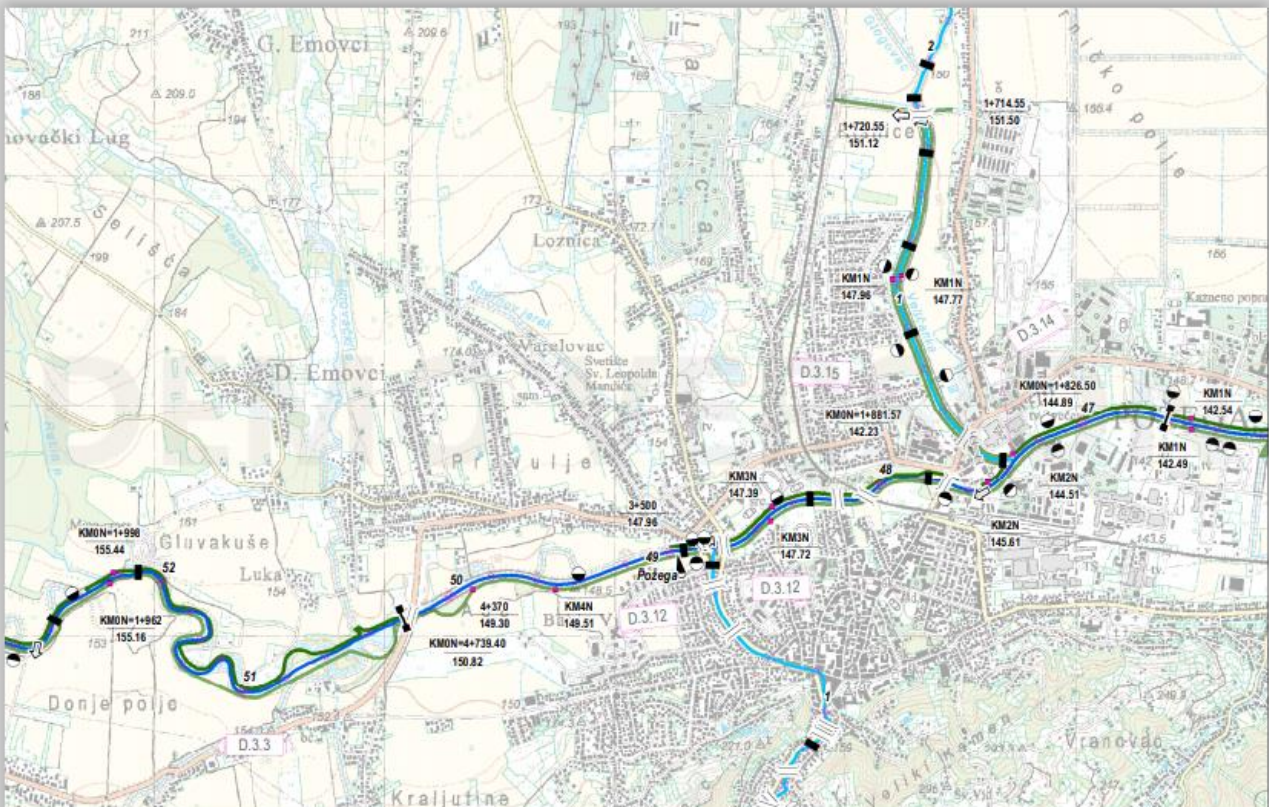
BRANJENO PODRUČJE 3, MALI SLIV ORLJAVA -LONDŽA				
Dionica obrane br.	Vodotok , obala, naziv dionice stacionaža, dužina	Nasipi Naziv nasipa Naziv dionice Stacionaža po vodotoku Stacionaža po nasipu Ukupna dužina nasipa	V-vodomjer P-pripremno stanje R-redovno st. I-izvanredna obrana. IS-izvanredno stanje. M-najviši zabilježen vodostaj	Područje ugroženo poplavom
D.3.3.	rijeka Orljava, d.o.; most Kuzmica – ušće Orljavice; rkm 39+770 – 53+416 (13,646 km)	Desni nasip Orjlave;rkm 39+770 – 53+416 Stac. po vodotoku:rkm 45+633 - 53+394 industrijska zona Požege:km 0+000 - 1+650 (1,650 km) srednji tok kroz Požegu:km 1+650 - 3+000 (1,350 km) srednji tok kroz Požegu:km 3+000 - 3+410 (0,410 km) Babin vir Požege:km 3+410 - 4+740 (1,330 km) Upojna zona Požege:km 0+000 (4+740) - 1+962(1,962 km) Uzvodno Požege:km 0+000 – 1+200 (1,200 km) (ukupno 7,902 km nasipa)	V – Vidovci, rkm 45+526 (136,10) P = +150 R = +200 I = +300 IS= +400 M = +404 (15.5.2014.)	Požeško slavonska; Pleternica, Blacko, Viškovci, Srednje Selo, Kuzmica, Dervišaga, Vidovci, Požege, Brestovac

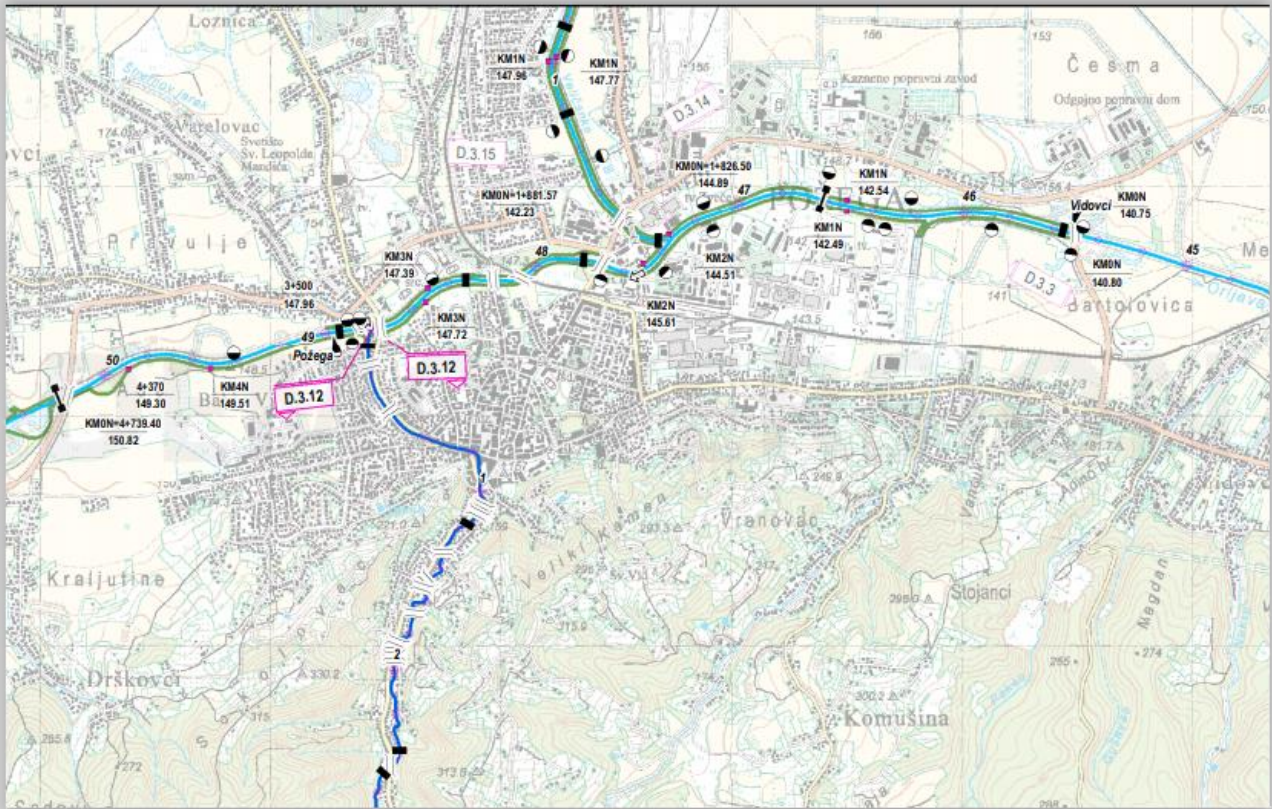
BRANJENO PODRUČJE 3, MALI SLIV ORLJAVA -LONDŽA

Dionica obrane br.	Vodotok , obala, naziv dionice stacionaža, dužina	Nasipi Naziv nasipa Naziv dionice Stacionaža po vodotoku Stacionaža po nasipu Ukupna dužina nasipa	V-vodomjer P-pripremno stanje R-redovno st. I-izvanredna obrana. IS-izvanredno stanje. M-najviši zabilježen vodostaj	Područje ugroženo poplavom
D.3.4.	rijeka Orłjava, l.o.; most Kuzmica – ušće	Lijevi nasip Orłjave;rkm 39+770 – 53+416 Stac. po vodotoku:rkm45+633 - 53+498	V – Vidovci, rkm 45+526 (136,10) P = +150 R = +200	Požeško slavonska; Pleternica,

	<p>Orljavice; rkm 39+770 – 53+416 (13,646 km)</p>	<p>industrijska zona Požege:km 0+000 - 1+827 (1,827 km)</p> <p>srednji tok kroz Požegu:km 1+882 - 3+508 (1,626 km)</p> <p>Upojna zona Požege:km 0+000 – 1+998 (1+998 km)</p> <p>Uzvodno Požege:km 0+000 – 1+580 (1,580 km) (ukupno 7,031 km nasipa)</p>	<p>I = +300 IS= +400 M = +404 (15.5.2014.)</p>	<p>Blacko, Viškovci, Srednje Selo, Kuzmica, Dervišaga, Vidovci Požega, Brestovac</p>	
--	--	---	--	---	--

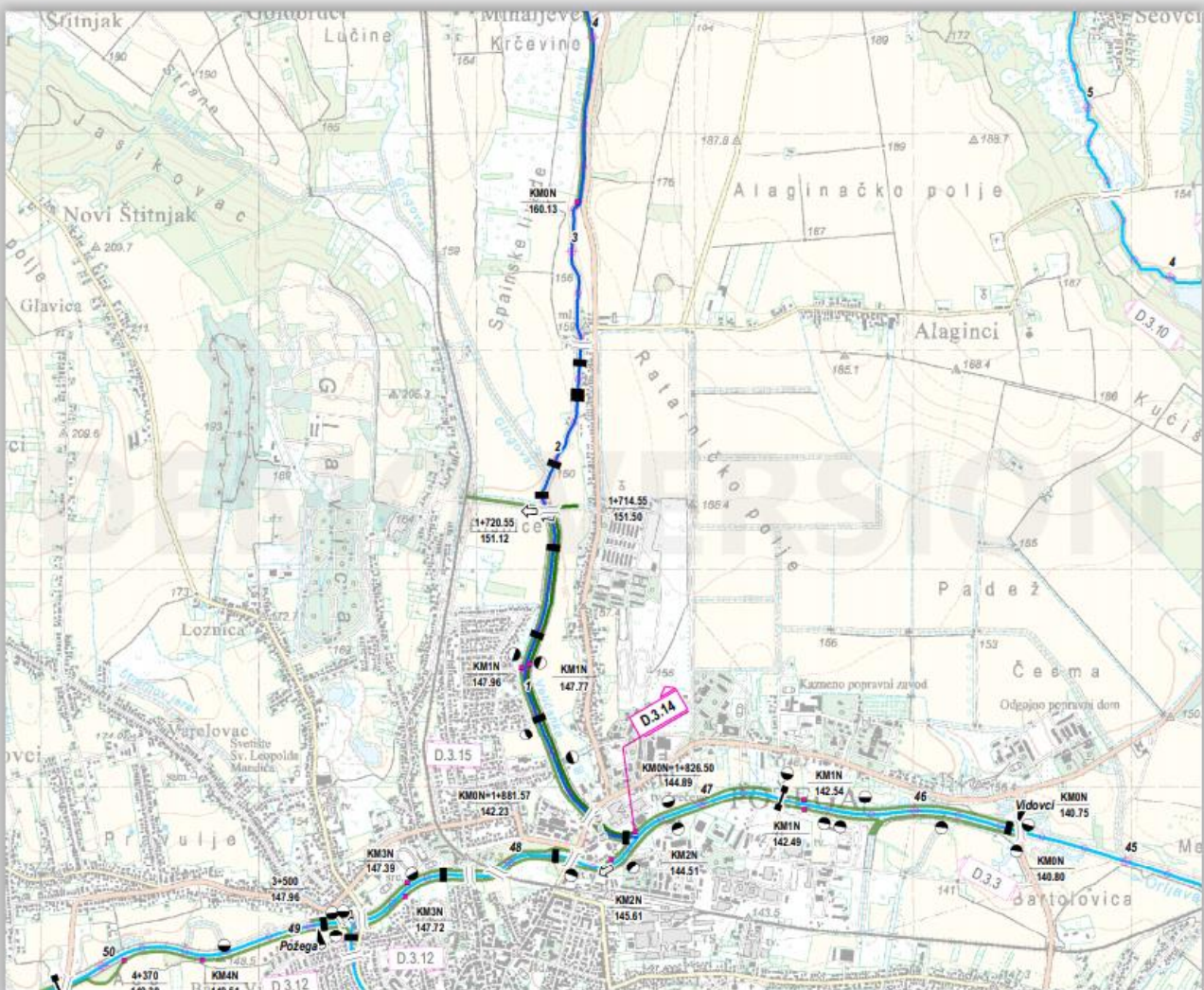
BRANJENO PODRUČJE 3, MALI SLIV ORLJAVA -LONDŽA				
Dionica obrane br.	Vodotok , obala, naziv dionice stacionaža, dužina	Nasipi Naziv nasipa Naziv dionice Stacionaža po vodotoku Stacionaža po nasipu Ukupna dužina nasipa	V-vodomjer P-pripremno stanje R-redovno st. I-izvanredna obrana. IS-izvanredno stanje. M-najviši zabilježen vodostaj	Područje ugroženo poplavom
D.3.12.	Vučjak, l.o. i d.o.; Požega; pkm 0+000 - 4+140 (4,140 km)		V - Orljava - Vidovci, rkm 45+526 (136,10) P = +250 M = +404 (15.5.2014.)	Požeško slavonska; Požega

BRANJENO PODRUČJE 3, MALI SLIV ORLJAVA -LONDŽA

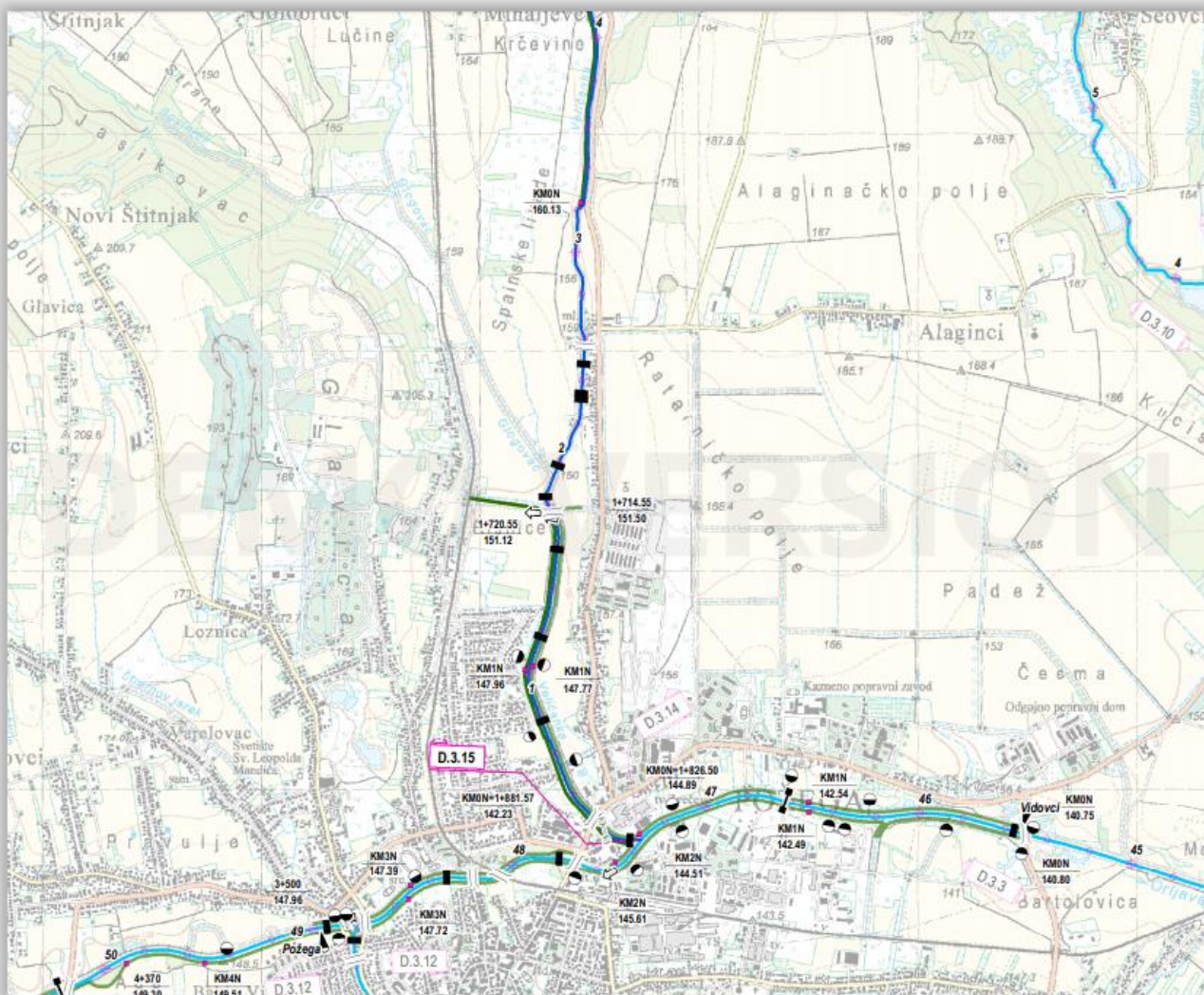
Dionica obrane br.	Vodotok , obala, naziv dionice stacionaža, dužina	Nasipi Naziv nasipa Naziv dionice Stacionaža po vodotoku Stacionaža po nasipu Ukupna dužina nasipa	V-vodomjer P-pripremno stanje R-redovno st. I-izvanredna obrana. IS-izvanredno stanje. M-najviši zabilježen vodostaj	Područje ugroženo poplavom
D.3.14.	Veličanka, l.o.; Požega - Velika;	Lijevi nasip Veličanke;pkm 0+000 - 17+390	V - Velika, pkm 15+155, (265,68) P = +70	Požeško slavonska;

	<p>pkm 0+000 - 17+390 (17,390 km)</p>	<p>Stac. po vodotoku:pkm 0+000 - 13+222</p> <p>Požega:km 0+000 - 1+715 (1,715 km)</p> <p>Retencija uz "Vojnu cestu":km 0+000 - 0+125 (0,125 km)</p> <p>Trenkovo:km 0+000 - 1+428 (1,428 km)</p> <p>Velika:km 0+000 - 0+600 (0,600 km)</p>	<p>R = +100</p> <p>I = +200</p> <p>IS= +300</p> <p>M = +77 (6.9.2001.)</p>	<p>Požega, Novi Mihaljevci, Mihaljevci, Trenkovo, Velika</p>	
--	---	---	--	--	--

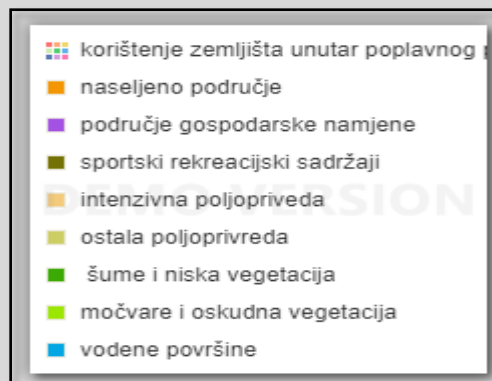
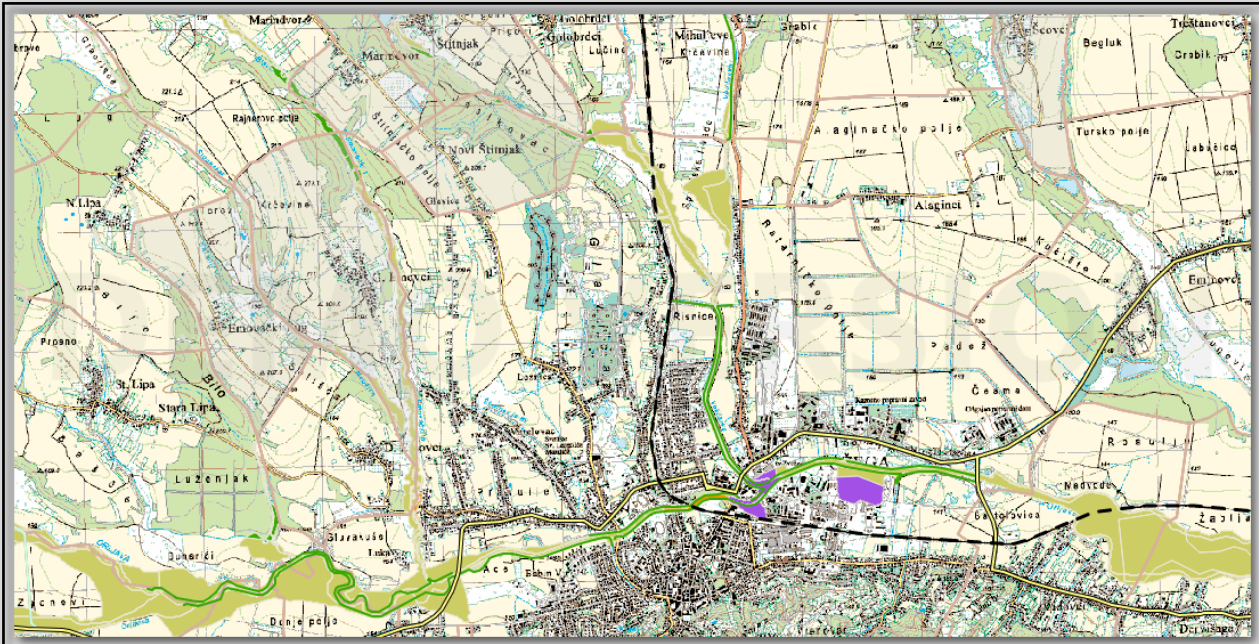

BRANJENO PODRUČJE 3, MALI SLIV ORLJAVA -LONDŽA				
Dionica obrane br.	Vodotok , obala, naziv dionice stacionaža, dužina	Nasipi Naziv nasipa Naziv dionice Stacionaža po vodotoku Stacionaža po nasipu Ukupna dužina nasipa	V-vodomjer P-pripremno stanje R-redovno st. I-izvanredna obrana. IS-izvanredno stanje. M-najviši zabilježen vodostaj	Područje ugroženo poplavom
D.3.15.	Veličanka, d.o.; Požega - Velika; pkm 0+000 - 17+390 (17,390 km)	Desni nasip Veličanke; pkm 0+000 - 17+390 Stac. po vodotoku:pkm 0+000 - 13+065 Požega:km 0+000 - 1+721 (1,721 km) Retencija uz "Vojnu cestu": km 0+000 - 0+350 (0,350 km) Požega-Mihaljevci:km 0+000 - 1+848 (1,848 km) Trenkovo:km 0+000 - 0+584 (0,584 km) Velika: km 0+000 - 0+400 (0,400 km)		Požeško slavonska; Požega, Novi Mihaljevci, Mihaljevci, Trenkovo, Velika

Korištenje zemljišta unutar poplavnog područja

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA

Prema Strategiji prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. s pogledom na 2070. godinu u sljedećim razdobljima očekuje se ranjivost u segmentu poljoprivrede (poplave mogu smanjiti ili posve uništiti prinose), energetike (mogu dovesti do oštećenja energetskih postrojenja i infrastrukture) i izgrađenog okoliša (poplave u naseljima kao posljedice veće učestalosti i intenziteta ekstremnih vremenskih prilika koje obilježavaju velike količine oborine u kratkom razdoblju).¹⁰

¹⁰ Projekcija klimatskih promjena za Republiku Hrvatsku prema scenariju u kojem dolazi do smanjenja koncentracije stakleničkih planova uz poduzimanje mjera za ublaženje i prilagodbu.

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Odnosi se na smrtno stradale, povrijeđene i evakuirane osobe. Život i zdravlje ljudi neće biti neposredno ugroženo, ali postoji mogućnost evakuacije stanovništva iz ugroženih naselja:

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	¹¹ 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	X
5	Katastrofalne	0,036 ili više	

Odnosi se na smrtno stradale, povrijeđene i evakuirane osobe. Život i zdravlje ljudi neće biti neposredno ugroženo ali postoji mogućnost evakuacije stanovništva iz ugroženih naselja: Bankovci , Dervišaga, Kunovci Donji Emovci, Mihaljevci, Požega, Štitnjak i Vidovci . Postojat će potreba za evakuacijom stanovništva. Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 4 – značajne posljedice**.

GOSPODARSTVO :¹²

Odnosi se na materijalnu i finansijsku štetu u gospodarstvu. Šteta nastala od prirodne nepogode poplave, prikazana je u odnosu na proračun Grada.

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	X
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

¹¹ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

¹² Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3. st.4.

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Posljedice za Društvenu stabilnost i politiku iskazuju se u materijalnoj šteti i to za štetu na kritičnoj infrastrukturi i šteti na građevinama od društvenog značaja.

Poplava ugrožava kritičnu infrastrukturu, ali i veće gospodarske objekte od javnog značaja.

Zbog plavljenja objekata kritične infrastrukture došlo bi do prestanka rada u trajanju od nekoliko dana.

Društvena stabilnost i politika				
Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne				
2 Malene	X	X	X	X
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 2 – malene posljedice**.

6.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – POPLAVA

6.1.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Prirodna nepogoda može se proglašiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjenje uvjeta iz prethodne točke utvrđuje gradsko povjerenstvo.

2. Župan donosi odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije na prijedlog gradonačelnika.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode na području županije donosi župan.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku, prema vlastitoj prosudbi za područje više županija ili na cijelom području Republike Hrvatske.

3. Nakon proglašenja prirodne nepogode radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela¹³ provode sljedeće radnje:
  - d) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
  - e) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
  - f) potvrdu konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći.

6.1.2. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

6. U roku od 8 dana od dana donošenja odluke, oštećenici pisanim putem podnose prijavu štete na imovini gradskom povjerenstvu na propisanom obrascu ([prilog 2](#)).

Gradsko povjerenstvo može po potrebi i tražiti od oštećenika i dodatne dokumente, ovisno o prirodnoj nepogodi.

Iznimno oštećenik može podnijeti prijavu prve procjene štete i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.

7. Nakon isteka roka iz točke 1. gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar štete najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
8. Iznimno od roka iz točke 2. u slučaju postojanja objektivnog razloga na koji oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojeg je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, rok za unos podataka u Registar šteta može se produljiti za 8 dana, o čemu odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva gradskog povjerenstva.
9. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
  - a) građevine ([prilog 2](#) [prilog 3](#), [prilog 4](#))
  - b) opremu ([prilog 2](#) [prilog 5](#))
  - c) zemljišta ([prilog 2](#))
  - d) višegodišnje nasade ([prilog 2](#))
  - e) šume ([prilog 2](#))
  - f) stoku ([prilog 2](#))

---

¹³članak 5. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

- g) ribe ([prilog 2](#))
- h) poljoprivredna proizvodnja – proizvod ([prilog 2](#))
- i) ostala sredstva i dobra ([prilog 2](#)).

10. Prijava prve procjene štete u Registar šteta sadržava:

- datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
- podatke o vrsti prirodne nepogode
- podatke o trajanju prirodne nepogode
- podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
- podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
- podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete
- podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

6.1.3. Konačna procjena štete

1. Konačna procjena šteta predstavlja procijenjenu vrijednost štete na imovini oštećenika izraženu u novčanoj vrijednosti. Temelj predstavlja prijava i procjena štete.
2. Konačnu procjenu štete utvrđuje gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
  - stradanja stanovništva
  - opseg štete na imovini
  - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
  - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
  - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
  - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
4. Gradsko povjerenstvo podnosi prijavu konačne procjene štete Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra štete i to za svakog pojedinog oštećenika.

5. Županijsko povjerenstvo podnosi prijavljene konačne štete Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
6. Prijava konačne procjene štete sadržava:
  - odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
  - podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
  - podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
  - podatke o uzroku i opsegu štete,
  - podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
  - ostale statističke i vrijednosne podatke.

6.1.4. Potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

1. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva. Potvrda predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na koje je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na toj imovini.
2. Nakon potvrde, ministarstva dostavljaju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih Državnom povjerenstvu.
3. Državno povjerenstvo utvrđuje iznos pomoći. Iznos pomoći utvrđuje se na način da se odredi postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrde štete na imovini oštećenika.
4. Nakon utvrđivanja iznosa, Državno povjerenstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći.
5. Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o dodjeli pomoći.

6.1.5. Žurna pomoć

1. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša, te oštećenima fizičkim osobama koji nisu poduzetnici, a koji su pretrpjeli štete na imovini, posebice ugroženijim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnom nepogodom.

2. Temeljem prijedloga načelnika za dodjelu žurne pomoći predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku kojom se određuje:
  - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
  - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
  - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

SUŠA

7. Prirodna nepogoda – SUŠA

DEFINICIJA SUŠE:

Suša je prirodna pojava, prirodna nepogoda koja je primarno vezana uz deficit oborine kroz dulje vremensko razdoblje u odnosu na prosječne oborinske prilike na određenom području. Sušu definira i povećana temperatura zraka u odnosu na prosječne temperaturne prilike na određenom području. Ona predstavlja kompleksan proces koji uključuje različite faktore za određivanje rizika i osjetljivosti na sušu. Suša se relativno sporo razvija, dugo traje, i teško je odrediti njezin vremenski početak i kraj.

Posljedice suše ogledaju se gotovo u svim aspektima života kod ljudi, biljaka i životinja. Manjak oborine se može pojaviti tijekom tjedana, mjeseci ili godina što može imati za posljedicu smanjenje površinskih i podzemnih zaliha vode, odnosno smanjenje protoka vode u vodotocima te razine vode u jezerima i u podzemlju, uzrokujući hidrološku sušu. Pored hidrološke suše i kratkoročni manjak oborine u vegetacijskom razdoblju može uzrokovati nedostatak vode u tlu (zasušenje) koja je potrebna za razvoj biljnih kultura te biljke zaostaju u rastu i razvoju što se u konačnici odražava smanjenjem prinosa i nestabilnošću biljne proizvodnje. Osim nedostatka oborine, kad dođe do povećanja temperature zraka (zatopljenje) kod biljke se javlja povećana potreba biljke za vodom. Pojava suše (zasušenje i zatopljenje) u biljnoj proizvodnji naziva se agronomska suša. Agronomska suša se može pojaviti u sva četiri godišnja doba i imati posljedice na opskrbu biljke vodom. Kada je zima bez oborine (kiša, snijeg ili pojava suhog snijega), ne stvara se zaliha vode u tlu. U vrijeme suhog proljeća i uz pojavu vjetrova isušuje se površinski sloj tla, te jare kulture ne mogu pravodobno i kvalitetno nicati. Tijekom jeseni, nedovoljno oborina usporava razvoj ozimih kultura. Kada suša nepovoljno utječe na raspoložive zalihe vode i posljedično na opskrbu vodom radi zadovoljavanja ljudskih i gospodarskih i kulturnih potreba, tada je riječ o socijalno ekonomskoj suši.

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – SUŠU - :

Prema Strategiji prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu u razdoblju do 2040. godine očekivani broj kišnih razdoblja uglavnom bi se smanjio. U razdoblju od 2011. – 2040. godine broj sušnih razdoblja mogao bi se povećati u jesen u gotovo čitavoj zemlji. U razdoblju od 2011. do 2040. godine ljeti se očekuje porast broja vrućih dana, što bi moglo prouzročiti i produžena razdoblja s visokom temperaturom zraka. Povećanje broja vrućih dana s prosjekom od 15 do 25 dana u razdoblju referentne klime bilo bi više od 8 dana u istočnoj Hrvatskoj. U budućem klimatskom razdoblju 2011. do 2040. u većini se krajeva očekuje povećanje evapotranspiracije, kao smanje vlažnosti tla. Glavni očekivani utjecaj klimatskih promjene i povećanja suša u području poljoprivrede su u promjeni vegetacijskog razdoblja, nižim prinosima svih kultura i većoj potrebi za vodom.¹⁴

¹⁴ Projekcija klimatskih promjena za Republiku Hrvatsku prema scenariju u kojem dolazi do smanjenja koncentracije stakleničkih planova uz poduzimanje mjera za ublaženje i prilagodbu.

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	¹⁵ 6<0,001	X
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 1 – neznatne posljedice**.

GOSPODARSTVO :

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	X
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Društvena stabilnost i politika					
ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE					
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura	Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne	X		X	X	X
2 Malene					
3 Umjerene					
4 Značajne					
5 Katastrofalne					

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 1 – neznatne posljedice**.

¹⁵ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

7.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – SUŠA

7.1.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Prirodna nepogoda može se proglašiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjenje uvjeta iz prethodne točke utvrđuje gradsko povjerenstvo.

2. Župan donosi odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije na prijedlog gradonačelnika.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode na području županije donosi župan.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku, prema vlastitoj prosudbi za područje više županija ili na cijelom području Republike Hrvatske.

3. Nakon proglašenja prirodne nepogode radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela¹⁶ provode sljedeće radnje:
  - a) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
  - b) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
  - c) potvrdu konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći.

7.1.2. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. U roku od 8 dana od dana donošenja odluke, oštećenici pisanim putem podnose prijavu štete na imovini gradskom povjerenstvu na propisanom obrascu ([prilog 2](#)).

Gradsko povjerenstvo može po potrebi i tražiti od oštećenika i dodatne dokumente, ovisno o prirodnoj nepogodi.

Iznimno oštećenik može podnijeti prijavu prve procjene štete i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.

---

¹⁶članak 5. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

2. Nakon isteka roka iz točke 1. gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar štete najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
3. Iznimno od roka iz točke 2. u slučaju postojanja objektivnog razloga na koji oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojeg je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, rok za unos podataka u Registar šteta može se produljiti za 8 dana, o čemu odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva gradskog povjerenstva.
4. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
  - a) građevine ([prilog 2](#) [prilog 3](#), [prilog 4](#))
  - b) opremu ([prilog 2](#) [prilog 5](#))
  - c) zemljišta ([prilog 2](#))
  - d) višegodišnje nasade ([prilog 2](#))
  - e) šume ([prilog 2](#))
  - f) stoku ([prilog 2](#))
  - g) ribe ([prilog 2](#))
  - h) poljoprivredna proizvodnja – proizvod ([prilog 2](#))
  - i) ostala sredstva i dobra ([prilog 2](#)).
5. Prijava prve procjene štete u Registar šteta sadržava:
  - datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
  - podatke o vrsti prirodne nepogode
  - podatke o trajanju prirodne nepogode
  - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
  - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
  - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete
  - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

7.1.3. Konačna procjena štete

1. Konačna procjena šteta predstavlja procijenjenu vrijednost štete na imovini oštećenika izraženu u novčanoj vrijednosti. Temelj predstavlja prijava i procjena štete.

2. Konačnu procjenu štete utvrđuje gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
  - stradanja stanovništva
  - opseg štete na imovini
  - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
  - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
  - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
  - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
4. Gradsko povjerenstvo podnosi prijavu konačne procjene štete Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra štete i to za svakog pojedinog oštećenika.
5. Županijsko povjerenstvo podnosi prijavljene konačne štete Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
6. Prijava konačne procjene štete sadržava:
  - odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
  - podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
  - podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
  - podatke o uzroku i opsegu štete,
  - podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
  - ostale statističke i vrijednosne podatke.

7.1.4. Potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

1. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva. Potvrda predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na koje je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na toj imovini.
2. Nakon potvrde, ministarstva dostavljaju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih Državnom povjerenstvu.

3. Državno povjerenstvo utvrđuje iznos pomoći. Iznos pomoći utvrđuje se na način da se odredi postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrde štete na imovini oštećenika.
4. Nakon utvrđivanja iznosa, Državno povjerenstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći.
5. Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o dodjeli pomoći.

7.1.5. Žurna pomoć

1. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša, te oštećenicima fizičkim osobama koji nisu poduzetnici, a koji su pretrpjeli štete na imovini, posebice ugroženijim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnom nepogodom.
2. Temeljem prijedloga načelnika za dodjelu žurne pomoći predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku kojom se određuje:
  - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
  - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
  - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

MRAZ

8. Prirodna nepogoda – MRAZ

DEFINICIJA MRAZ:

Mraz je meteorološka pojava koja nastaje pri tlu u vedrim noćima i pri slabijem vjetru, kad uz hladno tlo prizemni sloj zraka pri temperaturi nižoj od 0°C izravno prijeđe iz vodene pare u led (depozicija). Najčešće se javlja po dolinama u koje se slijeva hladan zrak s okolnih obronaka. Iščezava nakon izlaska Sunca, kad se tlo i sloj zraka uz tlo zagriju.

Mraz se pojavljuje u zoru, kada ima dovoljno vlage u zraku i dolazi do pada temperature. Ovisno o padu temperature mraz može biti slab, umjeren, jak i vrlo jak. Prvi jesenski mrazovi uglavnom su slabi do umjereni. Kasnije dolazi do pojave jakih i vrlo jakih mrazova. Pojedine biljne vrste podnose slabe mrazove ili nisu otporne na jake ili vrlo jake pojave. Mraz se pojavljuje u zoni rizosfere (područje korijena), i riječ je o jakim i vrlo jakim mrazovima. Slabi i umjereni mrazovi uglavnom se vide na nadzemnom djelu biljaka. Reljefno gledano mraz se pojavljuje u tzv. mrazištima. To su udubljenja u reljefu gdje dolazi do pada temperature u zoru te do pojave mraza.

TEMPERATURA NA KOJOJ DOLAZI DO POJAVE MRAZA:

U umjerenom zemljopisnom pojasu koriste se sljedeće formulacije za opisivanje temperatura:

- slab mraz: 0 ° C do -4 ° C
- umjereni mraz: -4 ° C do -10 ° C
- jaki mraz: -10 ° C do -15 ° C
- vrlo jaki mraz: ispod -15 ° C

Kod slabih mrazova dolazi do oštećenja zelenih nezaštićenih dijelova. Takvu pojavu biljke prepoznaju kao stres, što dovodi do pada otpornosti. Ako su biljke na vrijeme pripremljene te su povukle biljne sokove na vrijeme, mraz nema nepovoljno djelovanje. Kod pojave slabih i umjerenih mrazova dolazi do oštećenja zelenih dijelova biljaka, što ne dovodi do velikih problema za biljke. Kod pojave jakih i vrlo jakih dolazi do oštećenja tkiva, što može izazvati značajna oštećenja na deblu, granama, krošnji i sl. Prilikom smrzavanja tla dolazi do odumiranja korijena i „izbacivanja“ korijena ako biljka nije prilagođena na takve uvjete¹⁷.

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – MRAZ - :

Klimatske promjene postale su veliki problem današnjice te se njihov utjecaj uočava u poljoprivrednoj proizvodnji, a isto tako i u voćarstvu. Javljuju se mnogi problemi vezani za mirovanje voćnih vrsta, prijevremenu cvatnju, pojavu raznih nepogoda (mraza, suše, poplava) i brojnih drugih stresnih čimbenika koji štetno djeluju na voćne vrste. U Republici Hrvatskoj prevladava umjereni klima te se posljednjih godina povećava srednja godišnja temperatura, zime postaju sve blaže, a u vegetaciji se javljaju mrazovi i ekstremne suše. Zadatak voćara je ublažiti negativno djelovanje klimatskih promjena

¹⁷ <http://blog.meteo-info.hr/meteorologija/iako-nastaje-pri-tlu-i-mraz-je-oborina/>

na proizvodnju voća te prilagoditi tehnologiju uzgoja i sortiment voćne vrste s obzirom na klimu određenog područja.

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Život i zdravlje ljudi neće biti neposredno ugroženo.

GOSPODARSTVO :

Gubici u gospodarstvu u slučaju mraza najviše se osjete u poljoprivredi. Na području grada u posljednjih 10 godina su bile proglašene prirodne nepogode od mraza.¹⁸

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Neće biti štete na objektima kritične infrastrukture niti na objektima od javnog društvenog značaja.

8.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – MRAZ

8.1.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Prirodna nepogoda može se proglasiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjenje uvjeta iz prethodne točke utvrđuje gradsko povjerenstvo.

2. Župan donosi odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije na prijedlog gradonačelnika.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode na području županije donosi župan.

---

¹⁸ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3. (4).

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku, prema vlastitoj prosudbi za područje više županija ili na cijelom području Republike Hrvatske.

3. Nakon proglašenja prirodne nepogode radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela¹⁹ provode sljedeće radnje:
  - a) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
  - b) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
  - c) potvrdu konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći.

8.1.2. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. U roku od 8 dana od dana donošenja odluke, oštećenici pisanim putem podnose prijavu štete na imovini gradskom povjerenstvu na propisanom obrascu ([prilog 2](#)).

Gradsko povjerenstvo može po potrebi i tražiti od oštećenika i dodatne dokumente, ovisno o prirodnoj nepogodi.

Iznimno oštećenik može podnijeti prijavu prve procjene štete i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.

2. Nakon isteka roka iz točke 1. gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar štete najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
3. Iznimno od roka iz točke 2. u slučaju postojanja objektivnog razloga na koji oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojeg je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, rok za unos podataka u Registar šteta može se produljiti za 8 dana, o čemu odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva gradskog povjerenstva.
4. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
  - a) građevine ([prilog 2](#) [prilog 3](#), [prilog 4](#))
  - b) opremu ([prilog 2](#) [prilog 5](#))
  - c) zemljišta ([prilog 2](#))
  - d) višegodišnje nasade ([prilog 2](#))

---

¹⁹članak 5. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

- e) šume ([prilog 2](#))
- f) stoku ([prilog 2](#))
- g) ribe ([prilog 2](#))
- h) poljoprivredna proizvodnja – proizvod ([prilog 2](#))
- i) ostala sredstva i dobra ([prilog 2](#)).

5. Prijava prve procjene štete u Registar šteta sadržava:

- datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
- podatke o vrsti prirodne nepogode
- podatke o trajanju prirodne nepogode
- podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
- podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
- podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete
- podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

8.1.3. Konačna procjena štete

1. Konačna procjena šteta predstavlja procijenjenu vrijednost štete na imovini oštećenika izraženu u novčanoj vrijednosti. Temelj predstavlja prijava i procjena štete.
2. Konačnu procjenu štete utvrđuje gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
  - stradanja stanovništva
  - opseg štete na imovini
  - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
  - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
  - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
  - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.

4. Gradsko povjerenstvo podnosi prijavu konačne procjene štete Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra štete i to za svakog pojedinog oštećenika.
5. Županijsko povjerenstvo podnosi prijavljene konačne štete Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
6. Prijava konačne procjene štete sadržava:
  - odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
  - podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
  - podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
  - podatke o uzroku i opsegu štete,
  - podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
  - ostale statističke i vrijednosne podatke.

8.1.4. Potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

1. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva. Potvrda predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na koje je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na toj imovini.
2. Nakon potvrde, ministarstva dostavljaju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih Državnom povjerenstvu.
3. Državno povjerenstvo utvrđuje iznos pomoći. Iznos pomoći utvrđuje se na način da se odredi postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrde štete na imovini oštećenika.
4. Nakon utvrđivanja iznosa, Državno povjerenstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći.
5. Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o dodjeli pomoći.

8.1.5. Žurna pomoć

1. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje

prirodnog okoliša, te oštećenicima fizičkim osobama koji nisu poduzetnici, a koji su pretrpjeli štete na imovini, posebice ugroženijim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnom nepogodom.

2. Temeljem prijedloga načelnika za dodjelu žurne pomoći predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku kojom se određuje:
  - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
  - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
  - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

**IZVANREDNO VELIKA
VISINA SNIJEGA**

9. Prirodna nepogoda – IZVANREDNO VELIKA VISINA SNIJEGA –

VELIKA VISINA SNIJEGA:

Snijeg može predstavljati ozbiljnu poteškoću za normalno odvijanje svakodnevnih aktivnosti kao što je npr. cestovni promet ili može predstavljati opterećenje na građevinskoj infrastrukturi (dalekovodi, zgrade i dr.).

Najveće visine snježnog pokrivača tijekom zime javljaju se najčešće u siječnju (5 puta u 20 godina), zatim po učestalosti slijede veljača i studeni (4 odnosno 3 puta u 20 godina). Maksimalni snježni pokrivač od 48 cm izmjeren je u ožujku (1986.). Slijedi ga maksimum od 41 cm u veljači iste godine. U studenom, prosincu i siječnju izmjerene su maksimalne visine snježnog pokrivača od 33 do 38 cm. Prema procjeni ekstremnih vrijednosti, jednom u 50 godina može se očekivati snježni pokrivač od 75 cm, odnosno s vjerojatnošću 98% da neće biti premašen.

Snježne prilike prema podacima meteorološke postaje mogu se očekivati u nizinskom dijelu Požeško – slavonske županije. Na višim nadmorskim visinama treba računati s nešto učestalijim padanjem snijega, višim novim snijegom i većim maksimalnim visinama. Svaki 100 m visine može se očekivati 3-4 dana više s padanjem snijega godišnje i 10 cm više maksimalne visine snježnog pokrivača za 50-godišnji povratni period. Najveći rizik od pojave snijega, maksimalnih visina novog snijega i snježnog pokrivača na području Požeško-slavonske županije je u zimskim mjesecima (prosinc, siječanj i veljača). Međutim, treba naglasiti, da početkom snježne zime u studenom, kao i u ožujku treba računati s rjeđim snježnim oborinama, ali koje mogu biti obilnije.

Dosadašnja iskustva rada zimske službe u smislu održavanja županijskih i lokalnih cesta su dobra budući da je osigurana prohodnost cesta u ovim uvjetima. Velike količine snijega mogu izazvati opterećenje na građevinskoj infrastrukturi (dalekovodi, obiteljske kuće i sl.) Posljedice na kritičnu infrastrukturu trenutno nije moguće procjenjivati budući da nisu dostupni podatci i pokazatelji vlasnika infrastrukture vezane za karakteristike postrojenja, niti rezultati simulacija mogućih posljedica od izvanrednog događaja. Padaline u obliku snijega javljaju se u prosincu, siječnju i veljači. Snježni pokrivač ne zadržava dugo. Broj dana s padanjem snijega kao i snježni pokrivač ovise o nadmorskoj visini. U predjelima iznad 500 m nadmorske visine može se očekivati tijekom godine 40-50 dana s padanjem snijega. U nižim predjelima taj broj je manji i u višegodišnjem srednjaku iznosi 20-30 dana.

POLEDICA:

Pojava zaleđenih kolnika može biti uzrokovana meteorološkim pojavama ledene kiše, poledice i površinskog leda (zaleđeno i klizavo tlo). To su izvanredne meteorološke pojave koje u hladno doba godine ugrožavaju promet i ljudsko zdravlje, a u motriteljskoj praksi Republike Hrvatske opažaju se i bilježe. Ledena kiša odnosi se na kišu sačinjenu od prehladnih kapljica koje se u doticaju s hladnim predmetima i tлом zamrzavaju, te tvore glatku ledenu koru na zemlji meteorološkog naziva poledica. Ta poledica kao meteorološka pojava se ne smije zamijeniti s površinskim ledom koji pokriva tlo te

nastaje otapanjem snijega i stvaranjem ledene kore ili smrzavanjem kišnih barica. Opisane pojave vezane uz zaleđivanje kolnika u daljnjem tekstu će se nazivati zajedničkim imenom poledica.

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – VELIKU VISINU SNIJEGA - :

Jače smanjenje snježnog pokrova u budućoj klimi očekuje se u onim predjelima koji imaju najveće snježne pokrove (Gorski kotar i ostali planinski krajevi).²⁰

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Posljedice su ograničene, ali ih ima. Hitna pomoć i vatrogasci intervenirali nekoliko puta, a liječnici u ambulanti u gradu registriiraju nekoliko uganuća i lomova ekstremiteta.

GOSPODARSTVO :

Manji zastoji u prometu na županijskim i lokalnim cestama u gradu, kašnjenje radnika na posao i otežano kretanje, povrede građana od padova. Na dijelu prometnica javlja se led, kao i na dijelu staza za pješake. Ne očekuju se značajne štete. Moguće štete u gospodarstvu se samo procjenjuju.²¹

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Javljaju se manje štete na okućnicama i kritičnoj infrastrukturi (elektroenergetika, telekomunikacije, vodoopskrba, opskrba plinom). Moguće poteškoće u opskrbi energentima.

Kako do trenutka izrade Procjene rizika od velikih nesreća nisu bili dostupni podatci o prethodno utvrđenim štetama nije bilo moguće ovaj rizik obraditi sukladno propisanoj normi kao prioritetni rizik. Ovu prijetnju je potrebno pratiti, evidentirati nastalu štetu i u postupku revizije Procjene rizika ukoliko podatci budu upućivali na to, istu tretirati kao prioritetni rizik.

²⁰ Izvor: Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu.

²¹ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3. (4).

9.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – IZVANREDNO VELIKA VISINA SNIJEGA

9.1.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Prirodna nepogoda može se proglašiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjenje uvjeta iz prethodne točke utvrđuje gradsko povjerenstvo.

2. Župan donosi odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije na prijedlog gradonačelnika.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode na području županije donosi župan.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku, prema vlastitoj prosudbi za područje više županija ili na cijelom području Republike Hrvatske.

3. Nakon proglašenja prirodne nepogode radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela²² provode sljedeće radnje:
  - a) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
  - b) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
  - c) potvrdu konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći.

9.1.2. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. U roku od 8 dana od dana donošenja odluke, oštećenici pisanim putem podnose prijavu štete na imovini gradskom povjerenstvu na propisanom obrascu ([prilog 2](#)).

Gradsko povjerenstvo može po potrebi i tražiti od oštećenika i dodatne dokumente, ovisno o prirodnoj nepogodi.

Iznimno oštećenik može podnijeti prijavu prve procjene štete i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.

---

²²članak 5. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

2. Nakon isteka roka iz točke 1. gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar štete najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
3. Iznimno od roka iz točke 2. u slučaju postojanja objektivnog razloga na koji oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojeg je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, rok za unos podataka u Registar šteta može se produljiti za 8 dana, o čemu odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva gradskog povjerenstva.
4. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
  - a) građevine ([prilog 2](#) [prilog 3](#), [prilog 4](#))
  - b) opremu ([prilog 2](#) [prilog 5](#))
  - c) zemljišta ([prilog 2](#))
  - d) višegodišnje nasade ([prilog 2](#))
  - e) šume ([prilog 2](#))
  - f) stoku ([prilog 2](#))
  - g) ribe ([prilog 2](#))
  - h) poljoprivredna proizvodnja – proizvod ([prilog 2](#))
  - i) ostala sredstva i dobra ([prilog 2](#)).
5. Prijava prve procjene štete u Registar šteta sadržava:
  - datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
  - podatke o vrsti prirodne nepogode
  - podatke o trajanju prirodne nepogode
  - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
  - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
  - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete
  - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

9.1.3. Konačna procjena štete

1. Konačna procjena šteta predstavlja procijenjenu vrijednost štete na imovini oštećenika izraženu u novčanoj vrijednosti. Temelj predstavlja prijava i procjena štete.

2. Konačnu procjenu štete utvrđuje gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
  - stradanja stanovništva
  - opseg štete na imovini
  - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
  - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
  - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
  - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
4. Gradsko povjerenstvo podnosi prijavu konačne procjene štete Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra štete i to za svakog pojedinog oštećenika.
5. Županijsko povjerenstvo podnosi prijavljene konačne štete Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
6. Prijava konačne procjene štete sadržava:
  - odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
  - podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
  - podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
  - podatke o uzroku i opsegu štete,
  - podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
  - ostale statističke i vrijednosne podatke.

9.1.4. Potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

1. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva. Potvrda predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na koje je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na toj imovini.
2. Nakon potvrde, ministarstva dostavljaju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih Državnom povjerenstvu.

3. Državno povjerenstvo utvrđuje iznos pomoći. Iznos pomoći utvrđuje se na način da se odredi postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrde štete na imovini oštećenika.
4. Nakon utvrđivanja iznosa, Državno povjerenstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći.
5. Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o dodjeli pomoći.

9.1.5. Žurna pomoć

1. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša, te oštećenicima fizičkim osobama koji nisu poduzetnici, a koji su pretrpjeli štete na imovini, posebice ugroženijim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnom nepogodom.
2. Temeljem prijedloga načelnika za dodjelu žurne pomoći predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku kojom se određuje:
  - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
  - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
  - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

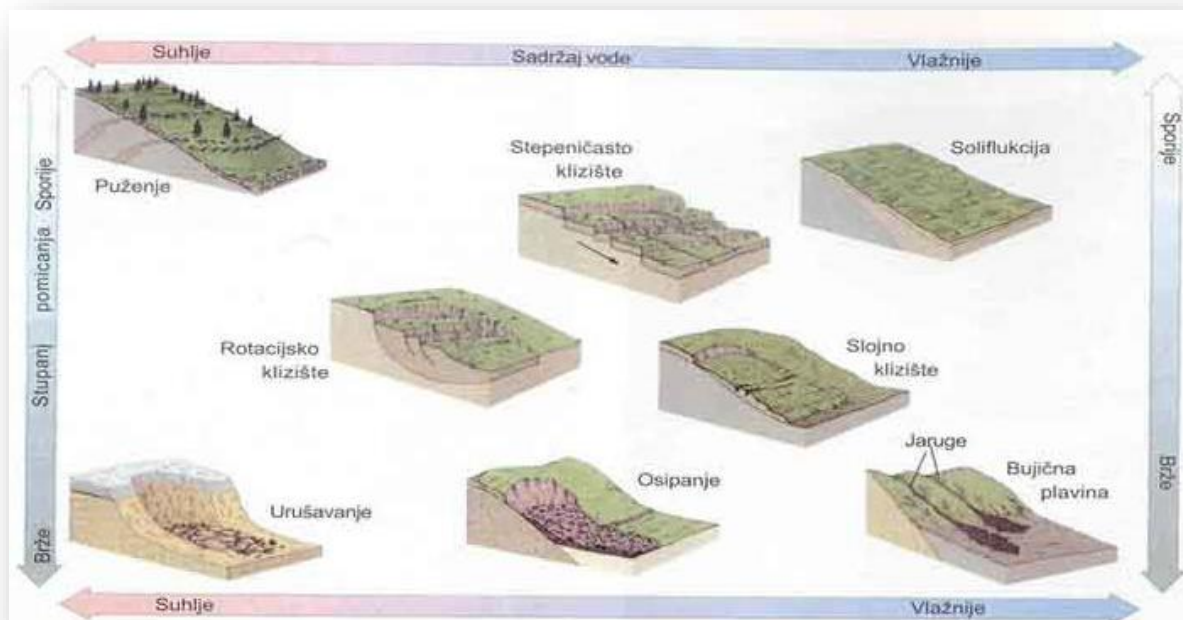
**KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I
PREVRTANJE ZEMLJIŠTA**

10. Prirodna nepogoda – KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLJIŠTA

KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLJIŠTA:

Klizište je dio padine na kojem je zbog poremećaja stabilnosti došlo do klizanja tla, to jest kretanja površinskog sloja zemlje. Stabilnost tla ovisi o strmini i obliku padine, geomehaničkim svojstvima tla, rasporedu slojeva tla i drugom. Najčešći je uzrok klizanja tla promjena razine podzemnih voda, ali i promjena tokova površinskih voda, sezonske promjene vlažnosti i temperature zraka, tektonski poremećaji i potresi, te neprikladni zahvati na tlu. Klizište se može javiti kako na prirodnim padinama tako i na izgrađenim pokusima. Klizanje može biti polagano (puzanje tla), ili se može dogoditi u kratkom razdoblju.

Vrste klizišta

Sliv rijeka Orljava-Londža sastavljen je od brojnih bujičnih tokova. Princip uređenja bujica se sastoji u tome da se biološkim ili građevinskim mjerama smanji pad i brzina voda, kako bi se zaustavila razorna snaga vode koja svojim erozijskim djelovanjem razara korito potoka, što dovodi do produbljenja, te urušavanja bokova poprečnih profila. Posljedica je da se ogromne količine nanosa transportiraju u nizinske dijelove sliva. Pojava klizišta može se očekivati posebno nakon većih količina oborina. Tehnički i biološki radovi u slivu moraju osigurati zaštitu zemljišta od erozije, smanjiti produkciju nanosa i povećati proizvodne potencijale ugroženog zemljišta. Objekti moraju biti izvedeni na takvoj poziciji da vrše retardiranje bujičnih valova, zaštićuju od poplava objekte i nizinsko područje. Intervencije na bujicama moraju biti na višim pozicijama vodotoka, kako bi se spriječila erozija na pozicijama najvećih padova i brzina. Kako bi se spriječile štete izazvane klizištima posebnu pažnju treba posvećivati bespravnoj gradnji koja je najčešće uzrok pokretanja klizišta kao i nekontroliranom uklanjanje vegetacije. Kako se Grad nalazi u području pojačane erozije u cilju preventivnog djelovanja

i smanjenju opasnosti od mogućeg klizanja zemlje potrebno je mjere zaštite ugraditi u dokumente prostornog planiranja.

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLJIŠTA -:

Prema Strategiji prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu povećanje klizišta utjecat će na prostorno uređenje, povećati opseg zdravstvenog i socioekonomskog opterećenja zajednice zbog kontaminacije hrane i onečišćenja okoliša nakon prirodne nepogode.

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Posljedice su ograničene, ali ih ima. Nije proglašeno stanje prirodne nepogode za područje grada temeljem navedene prirodne nepogode.

GOSPODARSTVO :

Moguće štete u gospodarstvu se samo procjenjuju.²³

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Javljuju se štete na okućnicama i kritičnoj infrastrukturi (elektroenergetika, telekomunikacije, vodoopskrba, opskrba plinom). Moguće poteškoće u opskrbi energentima.

Kako do trenutka izrade Procjene rizika od velikih nesreća nisu bili dostupni podatci o prethodno utvrđenim štetama nije bilo moguće ovaj rizik obraditi sukladno propisanoj normi kao prioritetni rizik. Ovu prijetnju je potrebno pratiti, evidentirati nastalu štetu i u postupku revizije Procjene rizika ukoliko podatci budu upućivali na to, istu tretirati kao prioritetni rizik.

²³ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3. (4).

10.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – – KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLJIŠTA

10.1.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Prirodna nepogoda može se proglašiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjenje uvjeta iz prethodne točke utvrđuje gradsko povjerenstvo.

2. Župan donosi odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije na prijedlog gradonačelnika.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode na području županije donosi župan.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku, prema vlastitoj prosudbi za područje više županija ili na cijelom području Republike Hrvatske.

3. Nakon proglašenja prirodne nepogode radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela²⁴ provode sljedeće radnje:
  - a) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
  - b) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
  - c) potvrdu konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći.

10.1.2. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. U roku od 8 dana od dana donošenja odluke, oštećenici pisanim putem podnose prijavu štete na imovini gradskom povjerenstvu na propisanom obrascu ([prilog 2](#)).

Gradsko povjerenstvo može po potrebi i tražiti od oštećenika i dodatne dokumente, ovisno o prirodnoj nepogodi.

Iznimno oštećenik može podnijeti prijavu prve procjene štete i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.

---

²⁴članak 5. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

2. Nakon isteka roka iz točke 1. gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar štete najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
3. Iznimno od roka iz točke 2. u slučaju postojanja objektivnog razloga na koji oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojeg je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, rok za unos podataka u Registar šteta može se produljiti za 8 dana, o čemu odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva gradskog povjerenstva.
4. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
  - a) građevine ([prilog 2](#) [prilog 3](#), [prilog 4](#))
  - b) opremu ([prilog 2](#) [prilog 5](#))
  - c) zemljišta ([prilog 2](#))
  - d) višegodišnje nasade ([prilog 2](#))
  - e) šume ([prilog 2](#))
  - f) stoku ([prilog 2](#))
  - g) ribe ([prilog 2](#))
  - h) poljoprivredna proizvodnja – proizvod ([prilog 2](#))
  - i) ostala sredstva i dobra ([prilog 2](#)).
5. Prijava prve procjene štete u Registar šteta sadržava:
  - datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
  - podatke o vrsti prirodne nepogode
  - podatke o trajanju prirodne nepogode
  - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
  - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
  - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete
  - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

10.1.3. Konačna procjena štete

1. Konačna procjena šteta predstavlja procijenjenu vrijednost štete na imovini oštećenika izraženu u novčanoj vrijednosti. Temelj predstavlja prijava i procjena štete.

2. Konačnu procjenu štete utvrđuje gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
  - stradanja stanovništva
  - opseg štete na imovini
  - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
  - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
  - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
  - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
4. Gradsko povjerenstvo podnosi prijavu konačne procjene štete Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra štete i to za svakog pojedinog oštećenika.
5. Županijsko povjerenstvo podnosi prijavljene konačne štete Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
6. Prijava konačne procjene štete sadržava:
  - odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
  - podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
  - podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
  - podatke o uzroku i opsegu štete,
  - podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
  - ostale statističke i vrijednosne podatke.

10.1.4. Potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

1. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva. Potvrda predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na koje je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na toj imovini.
2. Nakon potvrde, ministarstva dostavljaju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih Državnom povjerenstvu.

3. Državno povjerenstvo utvrđuje iznos pomoći. Iznos pomoći utvrđuje se na način da se odredi postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrde štete na imovini oštećenika.
4. Nakon utvrđivanja iznosa, Državno povjerenstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći.
5. Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o dodjeli pomoći.

10.1.5. Žurna pomoć

1. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša, te oštećenicima fizičkim osobama koji nisu poduzetnici, a koji su pretrpjeli štete na imovini, posebice ugroženijim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnom nepogodom.
2. Temeljem prijedloga načelnika za dodjelu žurne pomoći predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku kojom se određuje:
  - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
  - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
  - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

**EKSTREMNE TEMPERATURE
(TOPLINSKI VALOVI)**

11. Prirodna nepogoda – EKSTREMNE TEMPERATURE (TOPLINSKI VALOVI)

EKSTREMNE TEMPERATURE (TOPLINSKI VALOVI)
<p>Toplinski val se može definirati kao razdoblje u kojem se lokalni višak topline akumulira tijekom niza neobično vrućih dana i noći.²⁵</p> <p>Kao osnovni kriterij za pojavu opasnosti od toplinskog vala je kritična temperatura koja je određena za sve mjerne postaje na nivou Republike Hrvatske prema raspoloživim podacima. Određeni su kriteriji temperature zraka za pojavu toplinskog vala. Toplinski val nastaje pri kritičnoj temperaturi od 30°C.</p>

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU
<p>U proteklih 60 godina, u Hrvatskoj je svako desetljeće bilo sve toplije pa je ono posljednje (2011. – 2020.) bilo za 1.7 °C toplije u odnosu na prvo desetljeće (1961. – 1970.) odnosno za 1 °C toplije od klimatološkog prosjeka iz 1981. – 2010. Među 10 najtoplijih godina, sedam ih je iz posljednje dekade, a najtoplija je bila 2019. godina dok je 2020. u Hrvatskoj bila četvrta najtoplija. Na globalnoj razini, razdoblje od 2015. – 2020. je najtoplije 6-godišnje razdoblje na Zemlji od kada postoje sustavna meteorološka motrenja. U Republici Hrvatskoj se, prema simulacijama regionalnim klimatskim modelom, ljeti očekuje porast broja vrućih dana (kad je maksimalna temperatura veća od 30 °C), što bi moglo prouzročiti i produžena razdoblja s visokom temperaturom zraka (toplinski valovi).²⁶</p> <p>Ovako dugi toplinski valovi osim što izazivaju sušu i time stvaraju značajne financijske štete na usjevima, bitno utječu i na društvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ranjive skupine kao što su umirovljenici s vrlo niskim primanjima, nezaposlene osobe, osobe sa zdravstvenim poteškoćama, osobe s invaliditetom često si ne mogu priuštiti rashladne uređaje ili su u prijetnji od energetskog siromaštva - na određene zdravstvene poteškoće toplinski valovi iznimno utječu pogoršavajući stanje osoba - raste opterećenje žurnih službi i bitno otežava radne uvjete - otežava radne uvjete za osobe koje rade na otvorenom (npr. radnici u građevini) - postoji veća mogućnost ozljeda ili smrti kod događaja na otvorenom gdje se okuplja veći broj ljudi ili događaji traju dosta dugo - veće su mogućnosti smanjenja pitke vode - jača izoliranost određenih dobnih skupina (npr. stariji građani koji sami žive i osobe na čije zdravstveno stanje utječe toplina veći dio dana provode u stanovima kroz duža vremenska razdoblja) - događaju se incidenti kada se djeca ostavljaju u vozilima. <p>Bitno je naglasiti kako se Republika Hrvatska ove godine nosila sa više toplinskih valova koji su počeli sredinom lipnja i uz vrlo kratke prekide trajali do početka rujna.</p>

²⁵ <https://wmo.int/topics/heatwave>

²⁶ Strategija upravljanja rizicima od katastrofa do 2030.

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	²⁷ 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	X

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u kategoriji **5 – katastrofalne posljedice**.

GOSPODARSTVO :

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	X
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Društvena stabilnost i politika				
Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne	X	X		X
2 Malene			X	
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 1 – neznatne posljedice**.

²⁷ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

11.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – – EKSTREMNA TEMPERATURA (TOPLINSKI VAL)

11.1.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Prirodna nepogoda može se proglašiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjenje uvjeta iz prethodne točke utvrđuje gradsko povjerenstvo.

2. Župan donosi odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije na prijedlog gradonačelnika.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode na području županije donosi župan.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku, prema vlastitoj prosudbi za područje više županija ili na cijelom području Republike Hrvatske.

3. Nakon proglašenja prirodne nepogode radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela²⁸ provode sljedeće radnje:
  - d) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
  - e) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
  - f) potvrdu konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći.

11.1.2. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. U roku od 8 dana od dana donošenja odluke, oštećenici pisanim putem podnose prijavu štete na imovini gradskom povjerenstvu na propisanom obrascu ([prilog 2](#)).

Gradsko povjerenstvo može po potrebi i tražiti od oštećenika i dodatne dokumente, ovisno o prirodnoj nepogodi.

Iznimno oštećenik može podnijeti prijavu prve procjene štete i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.

---

²⁸članak 5. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

2. Nakon isteka roka iz točke 1. gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar štete najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
3. Iznimno od roka iz točke 2. u slučaju postojanja objektivnog razloga na koji oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojeg je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, rok za unos podataka u Registar šteta može se produljiti za 8 dana, o čemu odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva gradskog povjerenstva.
4. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
  - a) građevine ([prilog 2](#) [prilog 3](#), [prilog 4](#))
  - b) opremu ([prilog 2](#) [prilog 5](#))
  - c) zemljišta ([prilog 2](#))
  - d) višegodišnje nasade ([prilog 2](#))
  - e) šume ([prilog 2](#))
  - f) stoku ([prilog 2](#))
  - g) ribe ([prilog 2](#))
  - h) poljoprivredna proizvodnja – proizvod ([prilog 2](#))
  - i) ostala sredstva i dobra ([prilog 2](#)).
5. Prijava prve procjene štete u Registar šteta sadržava:
  - datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
  - podatke o vrsti prirodne nepogode
  - podatke o trajanju prirodne nepogode
  - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
  - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
  - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete
  - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

11.1.3. Konačna procjena štete

1. Konačna procjena šteta predstavlja procijenjenu vrijednost štete na imovini oštećenika izraženu u novčanoj vrijednosti. Temelj predstavlja prijava i procjena štete.

2. Konačnu procjenu štete utvrđuje gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
  - stradanja stanovništva
  - opseg štete na imovini
  - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
  - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
  - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
  - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
4. Gradsko povjerenstvo podnosi prijavu konačne procjene štete Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra štete i to za svakog pojedinog oštećenika.
5. Županijsko povjerenstvo podnosi prijavljene konačne štete Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
6. Prijava konačne procjene štete sadržava:
  - odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
  - podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
  - podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
  - podatke o uzroku i opsegu štete,
  - podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
  - ostale statističke i vrijednosne podatke.

11.1.4. Potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

1. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva. Potvrda predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na koje je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na toj imovini.
2. Nakon potvrde, ministarstva dostavljaju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih Državnom povjerenstvu.

3. Državno povjerenstvo utvrđuje iznos pomoći. Iznos pomoći utvrđuje se na način da se odredi postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrde štete na imovini oštećenika.
4. Nakon utvrđivanja iznosa, Državno povjerenstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći.
5. Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o dodjeli pomoći.

11.1.5. Žurna pomoć

1. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša, te oštećenicima fizičkim osobama koji nisu poduzetnici, a koji su pretrpjeli štete na imovini, posebice ugroženijim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnom nepogodom.
2. Temeljem prijedloga načelnika za dodjelu žurne pomoći predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku kojom se određuje:
  - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
  - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
  - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

12. PROCJENA OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA

Pod opremom i sredstvima prvenstveno se podrazumijeva sve što je potrebno nositeljima mjera koji su odgovorni za provedbu Zakona o sustavu civilne zaštite kako bi učinkovito obavljali svoje zadaće i povećali svoju spremanost za sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva.

Trenutno je u postupku donošenja Procjena rizika od velikih nesreća kojom će se analizirati sustav i temeljem kojeg će se ocijeniti njegove potrebe.

Ostala sredstva kojim se sprječava stradanje stanovništva, imovine i gospodarskih funkcija su:

- planiranje mjera zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja u skladu sa Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora („Narodne novine" broj 29/83, 36/85 i 42/86).
- u skladu sa mogućnostima proračuna sudjelovanje na natječajima energetske obnove zgrada u javnom sektoru kojima se podupire sveobuhvatna obnova što uključuje mjere za unaprjeđenje ispunjavanja temeljnog zahtjeva mehaničke otpornosti i stabilnosti zgrade, posebice radi povećanja potresne otpornosti zgrade,
- podizanje svijesti stanovništva o potrebama provjere svojih građevina (stručna analiza građevine kako bi se procijenila njezina otpornost na djelovanje potresa i odredila možebitna građevinska poboljšanja konstrukcije, te po potrebi i provedba građevinskih poboljšanja konstrukcije)
- podizanje svijesti stanovništva (s naglaskom na djecu) o postupanju u slučaju potresa,
- dorada plana djelovanja CZ-a kojima se osigurava veći stupanj zaštite osoba s invaliditetom u slučaju ostvarenja prirodne nepogode
- u skladu sa mogućnostima proračuna moguće je sufinanciranje kupnje materijala i elemenata za postavljanje sustava za zaštitu od tuče, te poticanje osiguranja.
- u odnosu na požare otvorenog prostora bitno je podizati svijest građana o postupanju na otvorenom prostoru i prilikom boravka u prirodi, pogotovo u sušnim razdobljima, koja su zbog klimatskih promjena učestalija
- u odnosu na poplave bitno je podizanje svijesti građana o provođenju mjera koje utječu na smanjenje rizika od poplava (postupanje u slučaju prijetnje, održavanje odvodnih kanala u privatnom vlasništvu itd.).

- suše - podizanje svijesti građana o provođenju mjera koje utječu na smanjenje rizika od suše (postupanje u slučaju prijetnje, spajanje na sustav navodnjavanja itd.).

Moguća preventivna sredstva za smanjenje posljedica od mraza su potpore u poljoprivredi koje mogu uključiti sufinanciranje kupnju uređaja, materijala i elemenata za postavljanje sustava za zaštitu od mraza i poticanje osiguranja, kao i druge aktivnosti usmjerene na smanjenje posljedica od mraza.

13. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA, ZNANSTVENIM USTANOVAMA I STRUČNJACIMA ZA PODRUČJE PRIRODNIH NEPOGODA

Odgovor na prirodne nepogode, a posljedično i na smanjenje rizika od negativnih posljedica klimatskih promjena vrlo je složen problem koji može jedino biti kvalitetno adresiran ako se zasniva na suradnji sa svim relevantnim dionicima. Grad Požega zbog toga Planom djelovanja u području prirodnih nepogoda redovito obuhvaća glavne platforme kroz koje će razvijati svoj odgovor na prirodne nepogode:

- suradnja sa nadležnim tijelima na razini Europske unije (Europski odbor regija)
- suradnja sa nadležnim tijelima na nacionalnoj razini
- suradnja sa nadležnim tijelima na lokalnoj razini
- suradnja sa stručnjacima za prirodne nepogode

13.1. Suradnja sa nadležnim tijelima na razini Europske unije

U skladu sa Strategijom upravljanja rizicima od katastrofa do 2030. godine i Akcijskim planom upravljanja rizicima od katastrofa za razdoblje do 2024. godine, odgovor na prirodne nepogode treba se zasnivati na jačanju lokalnih kapaciteta, uvažavajući njihova znanja sa terena.

Jedan od osnovnih prioriteta Europskog odbora regija u razdoblju 2020. – 2025. godine je izgradnja otpornih regionalnih i lokalnih zajednice. Globalne pandemije, klimatska, digitalna i demografska tranzicija te migracijski tokovi imaju velik utjecaj na sve europske regije, gradove i sela. Slijedeći UN-ove ciljeve održivog razvoja Europski odbor regija utvrđivati će rješenja kojima će osigurati da EU u dovoljnoj mjeri podupire lokalne i regionalne vlasti u odgovaranju na buduće krizne situacije i društvene promjene do kojih dolazi u njihovim zajednicama.

Grad će i dalje će putem predstavnika Republike Hrvatske u Europskom odboru regija adresirati stavove koji se tiču potreba lokalnih i regionalnih zajednica u odgovoru na prirodne nepogode, a pogotovo onima koji su posljedica klimatskih promjena.

13.2. Suradnja sa nadležnim tijelima na nacionalnoj razini

Kako bi se razvijala kvalitetna suradnja sa nadležnim tijelima na nacionalnoj razini potrebno je prije svega adekvatno i stručno usklađenje sa dokumentima više razine jer se njima usklađuju ciljevi, omogućava napredak cijelog društva i uspostavlja djelotvoran okvir za suradnju.

U veljači 2021. godine, Hrvatski sabor donio je Nacionalnu razvojnu strategiju Republike Hrvatske do 2030. godine. U skladu sa Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske dokument je hijerarhijski najviši akt strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj koji služi za oblikovanje i provedbu razvojnih politika Republike Hrvatske. Ostali akti strateškog planiranja ne mogu biti u suprotnosti s Nacionalnom razvojnom strategijom, što uključuje i plan razvoja jedinica lokalne samouprave.

Nacionalnom razvojnom strategijom određuju se dugoročni razvojni smjerovi i strateški ciljevi države, ali se daju i smjernice i utvrđuju prioritete za pregovore s Europskom komisijom o korištenju sredstava Europske unije. U proces izrade primjenom načela partnerstva uključeni su bili i predstavnici jedinici područne (regionalne) samouprave.

Kako bi se provela integracija svih planskih i strateških dokumenata, prilikom izrade ostalih planskih dokumenata potrebno je poseban fokus staviti na strateške ciljeve iz Nacionalne razvojne strategije koji se tiču smanjenje utjecaja od prirodnih nepogoda.

Strateški ciljevi Nacionalne razvojne strategije koji se posebno tiču smanjenja utjecaja od prirodnih nepogoda i koji imaju prioritete u provedbi pojedine javne politike su:

Strateški cilj 7. „Sigurnost za stabilan razvoj“
Prioritetno područje - Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unaprjeđenje sustava civilne zaštite
Prioriteti provedbe politike na području otpornosti na rizike od katastrofa:
- jačanje kapaciteta i otpornosti na svim razinama i u svim fazama sustava upravljanja rizicima od katastrofa
- smanjenje rizika od katastrofa uzrokovanih prirodnim prijetnjama, rizici na koje negativno utječu klimatske promjene, katastrofe uzrokovane kemijskim i biološkom prijetnjama, te katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem
- jačanje sposobnosti operativnih snaga civilne zaštite

Strateški cilj 7. „Sigurnost za stabilan razvoj“
Prioritetno područje - Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unaprjeđenje sustava civilne zaštite
Prioriteti provedbe politike na području sustavu vatrogastva:

- jačanje kapaciteta i otpornosti na svim razinama te u svim fazama sustava upravljanja vatrogasnim intervencijama
- jačanje sposobnosti vatrogasnih postrojbi kroz ulaganja u vatrogasnu infrastrukturu i nove tehnike i tehnologije radi skraćivanja vremena dolaska i vremena intervencije

Strateški cilj 8. „Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost“

Prioritetno područje - Zaštita prirodnih resursa i borbe protiv klimatskih promjena

Prioriteti provedbe politike na području održivog okoliša

- kvalitetno i održivo upravljanje vodama
- prevencija rizika, promicanje otpornosti i prilagodbe klimatskim promjenama

Strateški cilj 8. „Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost“

Prioritetno područje - Zaštita prirodnih resursa i borbe protiv klimatskih promjena

Prioriteti provedbe na području energetske politike

- energetska obnova zgrada
- (Pri energetske obnovi uzet će se u obzir posljedice razornih potresa u Hrvatskoj u 2020. godini, a u obnovi zgrada u svim dijelovima Hrvatske primijenit će se načela tranzicije na čišće izvore energije i protupotresne zaštite.)*

Strateški cilj 9. „Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva“

Prioritetno područje – Doprinos klimatskoj neutralnosti, smanjenje upotrebe pesticida i povećanje ekološke proizvodnje u skladu sa novim smjerovima EU-a

Prioriteti provedbe politike na području doprinosa klimatskoj neutralnosti, smanjenu upotrebu pesticida i povećanja ekološke proizvodnje

- ulaganje u sustav navodnjavanja i odvodnje

Usklađivanje sa Strategijom upravljanja rizicima od katastrofa do 2030. godine

Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2022. godine donijela je Strategiju upravljanja rizicima od katastrofa do 2030. godine i Akcijski plan upravljanja rizicima od katastrofa za razdoblje do 2024. godine²⁹.

Svrha Strategije je poboljšanje sposobnosti upravljanja rizicima od katastrofa, a ima dva strateška cilja:

1. smanjenje rizika od katastrofa
2. povećanje spremnosti za upravljanje u katastrofama.

Grad Požega će nastaviti svoj proaktivni pristup upravljanju rizicima fokusirajući se na one aktivnosti koje su u njegovim ovlastima i mogućnostima, a posebno stavljajući naglasak na

²⁹ Odluka o donošenju Strategiju upravljanja rizicima od katastrofa do 2030. godine i Akcijskog plana upravljanja rizicima od katastrofa za razdoblje do 2024. godine, Klasa: 022-03/21-43/04, Urbroj: 50301-29/09-22-8, Zagreb, 19. listopada 2022.

preventivne aktivnosti i jačanje svojih operativnih kapaciteta za potrebe odgovora, kao što su:

- održavanje cestovne kanalske mreže, održavanje kanalske mreže i prijelaza i ažurno prikupljanje sredstava i naplata naknade za uređenje voda u korist Hrvatskih voda
- poticanje uz energetske obnovu i sveobuhvatnu obnovu zgrada, koja obuhvaća i mjere za povećanje sigurnosti zgrada od potresa, požara i drugih prirodnih nepogoda
- edukacija građana
- ugradnja novih saznanja u prostorne planove
- očuvanje, održavanje i jačanje zelene i plave infrastrukture u svrhu smanjenja rizika od ekstremnih temperatura.

13.3. Suradnja sa nadležnim tijelima na lokalnoj razini i ostalim stručnjacima za prirodne nepogode

Plan razvoja Grada Požege za razdoblje od 2021. – 2027.

U skladu sa obvezama iz Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 123/17, 151/22, Grad Požega izradila je Plan razvoja Grada Požege za razdoblje od 2021. – 2027.

Plan razvoja Grada Požege rezultat je rada velikog broja dionika, Centra za razvoj Grada Požege u suradnji sa svim ostalim institucijama s područja županije koje su osigurale potrebne podatke i sudjelovale u kreiranju strateškog okvira uz podršku stručnog tima Instituta za razvoj i međunarodne odnose iz Zagreba.

Plan razvoja predstavlja okvir za usklađivanje razvojnih stremljenja u Gradu, njime se osigurava poveznica između europskih, nacionalnih i lokalnih razvojnih planova. Hijerarhijska struktura Plana razvoja Grada Požege temelji se na prioritetima, posebnim ciljevima i mjerama te osigurava funkcionalnu poveznicu s Nacionalnom razvojnom strategijom (NRS) Republike Hrvatske do 2030. godine.

U Planu razvoja posebno je stavljen naglasak na jačanje sposobnosti odgovora na krizne situacije. Kao jedna od točki slabosti uočen je nedovoljna razvijenost sustava obrane od prirodnih nepogoda, dok su kao prijetnje prepoznate klimatske promjene i učestale prirodne nepogode.

AKTIVNOSTI

U skladu sa Planom razvoja poseban naglasak stavit će se na sljedeće aktivnosti:

- obranu od poplava
- na otklanjanje pritiska nezakonite gradnje, obnovu i uređenje povijesnih središta gradova i ostalih naselja radi očuvanja karaktera i

vrijednosti krajobraza te smanjivane rizika od poplava i klizišta. Također, potrebna je i edukacija djelatnika u tijelima nadležnim za prostorno uređenje radi prilagodbe klimatskim promjenama kroz prostorne planove kao i edukacija građana za aktivno sudjelovanje u procesima prostornog planiranja.

- unapređenjem sustava zaštite od prirodnih nepogoda osigurat će se kvalitetan i dobro organiziran sustav civilne zaštite u slučaju pojave mogućih budućih nepogoda kroz aktivnosti ulaganja u projekte akumulacije i retencije, edukativne aktivnosti o mogućnostima zaštite od prirodnih nepogoda i aktivnosti u izvanrednim situacijama, izgradnju i/ili opremanje vatrogasnih domova i spremišta.

INDIKATIVNI POPIS PROJEKATA

Indikativni popis projekata kojim će se utjecati na jačanje odgovora na prirodne nepogode čine:

- krizni volonterizam u Grada Požega – HGSS PŽ
- uređenje i opremanje prostora HGSS Stanice Požega, opremanje vozilima
- unapređenje programa spašavanja na vodi, potraga na vodi i neuređenim područjima, spašavanjima iz speleobjekata i ruševina
- rekonstrukcija građevine javno – društvene namjene
- podizanje razine spremnosti za smanjenje rizika od katastrofa
- podizanje razine spremnosti za smanjenje rizika od katastrofa rekonstrukcijom i opremanjem prostorija HGSS Stanice Požega
- nabavka vozila (kombi vozilo, terensko vozilo, osobno vozilo) potrebnih za intervencije
- uređenje vatrogasnog doma

Ostala suradnja sa nadležnim tijelima na lokalnoj razini i ostalim stručnjacima za prirodne nepogode

Planski dokumenti zaštite od požara

Sukladno planskim dokumentima zaštite od požara i preporukama stručnjaka, a zbog bolje operativnosti i koordinacije na vatrogasnim intervencijama poticat će ustrojavanje županijskog vatrogasni operativni centar (193) koji bi zaprimao dojave za vatrogasne intervencije, uzbunjivao i upućivao vatrogasne postrojbe na intervenciju, te koordinirao vatrogasnim intervencijama i bio produžena ruka županijskom vatrogasnom zapovjedniku.

Planski dokumenti iz područja civilne zaštite

Sukladno planskim dokumentima civilne zaštite i preporukama stručnjaka, Grad će u skladu sa svojim mogućnostima razvijati sustav civilne zaštite, fokusirajući se na sve sastavnice civilne

zaštite, a posebno uzimajući u obzir aktivnosti predviđene Procjene rizikom od velikih nesreće 2024.

Da bi se sastavnice sustava koje se odnose na stanje svijesti o prioritetnim rizicima i prostorno planiranje i legalizacija građevina unaprijedile potrebno je:

- sazivati Stožer CZ i onda kada povod nije nekakav štetni događaj u cilju upoznavanja članova o utvrđenim prijetnjama i mjerama odgovora na iste, štetama izazvanim u proteklom periodu te mjerama kako su se one mogle spriječiti ili bar ublažiti,
- predstavničko tijelo upoznati o prioritetnim prijetnjama, području ugrožavanja, posljedicama, načinu preventivne zaštite, potrebnim troškovima za podizanje svijesti ugroženog stanovništva, provedbi obrane od prijetnji, te operativnih mjera ublažavanja posljedica i sanacije stanja ugroženog područja,
- u ugroženim naseljima organizirane javne tribine o prijetnjama, mogućim posljedicama neželjenog događaja, te načinu samozaštite ugroženog stanovništva,
- u područjima prioritetnih ugrožavanja utvrditi broj nelegalnih objekata koji imaju dvojbenu otpornost na posljedice djelovanja tih prijetnji.
- jednom godišnje ili najmanje jedanput u dvije godine organizirati vježbe sklanjanja, evakuacije i spašavanja stanovništva iz ugroženih područja.

Kako bi se sastavnica sustava koja se odnosi na stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta unaprijedila potrebno je:

- izvršiti analizu potreba vlastitih operativnih snaga za satelitskim mobilnim telefonima i mobilnim radio uređajima te planirati financijska sredstva za njihovu nabavu,
- budući da Grad ne posjeduje vlastita prijevozna sredstva kojima bi osigurala mobilnost vlastitih operativnih snaga (niti bi bilo racionalno da ih ima), potrebno je u planskim dokumentima točno definirati potrebe i iste osigurati izuzimanjem od građana.

Ostale aktivnosti

U području ekstremnih temperatura potrebno je uključiti razne dionike kako bi se smanjile posljedice od dugih toplinskih valova. U skladu sa Strategijom upravljanja rizicima od katastrofa posebno će se poticati suradnja sa nadležnim tijelima i ostalim stručnjacima u sljedeće svrhe:

- poticanje „ozelenjivanja okoliša“, dizajn zgrada (primjerice, povećanje zasjenjivanja, orijentacije i izolacije zgrada) i povećanje energetske učinkovitosti
- kako bi se smanjio rizik od ekstremnih temperatura, posebice od nastanka tzv. „toplinskih otoka“ u urbanim sredinama, promicati očuvanje i razvoj zelene i plave infrastrukture poput parkova, drvoreda, odnosno vodenih tokova u gradskim i ruralnim područjima, kao i mreže zaštićenih područja i područja ekološke mreže

- kako bi se ojačala opća pripremu za ekstremne temperature i ojačala svijest:
  - poticati će se komunikacija sa nadležnim institucijama, stručnjacima kao i udrugama na lokalnim razinama o mogućim rješenjima za ranjive skupine kao što su umirovljenici s vrlo niskim primanjima, nezaposlene osobe, osobe sa zdravstvenim poteškoćama, osobe s invaliditetom koje si vrlo često ne mogu priuštiti rashladne uređaje ili zbog socijalnih okolnosti postoji prijetnja od energetske siromaštva kao i za osobe na koje toplinski valovi iznimno utječu pogoršavajući njihovo zdravstveno stanje (npr. osobe koje imaju multiplu sklerozu),
  - jačati svijest poslodavaca o potrebi prilagodbe radnih uvjeta posebno za radnike na otvorenom
  - jačati svijest nadležnih tijela koja odobravaju razna događanja, kao i organizatora kako tijekom toplinskih valova postoji veća mogućnost ozljeda ili smrti kod događaja na otvorenom gdje se okuplja veći broj ljudi ili događaji traju dosta dugo, kao i dodatnom opterećenju službi u slučaju incidenta
  - jačati svijest svih građana kako tijekom toplinskih valova postoji značajno opterećenje žurnih službi i bitno otežava radne uvjete
  - jačati svijest građana o razumnom trošenju vode
  - jačati svijest građana kako tijekom toplinskih valova jača socijalna izoliranost određenih dobnih skupina (npr. stariji građani i osobe na čije zdravstveno stanje utječe toplina veći dio dana provode u stanovima kroz duža vremenska razdoblja).
  - jačati svijest građana da ne smiju djecu ostavljati u vozilima.

13.4. Edukacija

Strategija upravljanja rizicima od katastrofa do 2030. godine poseban naglasak stavlja na jačanje svijesti građana i edukaciju. Poseban fokus pri planiranju edukacija treba staviti na ranjive skupine kao što su djeca, osobe sa invaliditetom, ali i starije osobe.

13.4.1. Informativno- edukativne aktivnosti djece o utjecaju klimatskih promjena i postupanju u slučaju prirodnih nepogoda

Trenutno ne postoji sustavno obrazovanje o klimatskim promjenama, a radi se o generacijama koje će izravno biti pogođene promjenama koje će uključivati povećanje ekstremnih vremenskih prilika kao što su poplave, suša, olujno nevrijeme, tuča pa nadalje. Također ne

postoji sustavno obrazovanje o ponašanju u slučaju prirodnih nepogoda, pogotovo u potresima.

Iz navedenih razloga i u okviru svojih mogućnosti i ovlasti, Grad će provoditi i poticati provođenje aktivnosti navedenih u tablici.

Tablica 5: Informativno-edukativne aktivnosti za djecu

AKTIVNOST ³⁰	SVRHA
Informativno-edukativne aktivnosti za djecu u slučaju požara, potresa i poplava, olujno nevrijeme i ostalih prirodnih nepogoda.	Svrha je učiti djecu kako se pravilno ponašati ne samo unutar odgojne institucije, već i u svakodnevnom životu u slučaju potresa, ali i prirodnih nepogoda čiji intenzitet će se pojačavati zahvaljujući klimatskim promjenama (npr. poplave, požari, olujno nevrijeme). Usvajanjem znanja ima za svrhu i smanjenje mogućnosti ozljede djece.

13.4.2. Informativno-edukativne aktivnosti odraslog stanovništva o utjecaju klimatskih promjena i postupanju u slučaju prirodnih nepogode

Grad Požega će u okviru svojih mogućnosti i ovlasti provoditi i poticati na podizanje svijesti javnosti o utjecaju i rizicima klimatskih promjena i prilagodbe istima³¹, te o osobnom ponašanju u slučaju prirodnih nepogoda.

Tablica 6: Informativno-edukativne aktivnosti za odraslo stanovništvo

AKTIVNOST	SVRHA
Provođenje edukativnih aktivnosti o ponašanju u slučaju prirodnih nepogoda, pogotovo onih koji su posljedica klimatskih promjena.	Odraslo stanovništvo, posebno ono starije dobi, pogođeno je i teško se prilagođava ekstremnim temperaturama, ali i svim drugim prirodnim nepogodama. Edukativne aktivnosti imaju za cilj smanjenja rizika od stradanja stanovništva, omogućavanja lakšeg funkcioniranja žurnih službi, djelatnika JLP(R)S i operativnih snaga civilne službe.
Informativne aktivnosti vezano za osiguranje štete od prirodnih nepogoda.	Klimatske promjene uzrokuju povećanje prirodnih nepogoda koji utječu na visinu i učestalost šteta. Poticanjem osiguranja imovine smanjuje se iznosi pomoći i omogućava osiguranja sredstava za druge potrebe.

³⁰ Aktivnosti trebaju biti prilagođene dobi npr. radionice, igrokazi, slikovnice, vježbe.

³¹ Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) na više mjesta propisuje obvezu informiranja javnosti i osiguravanja sudjelovanja javnosti o pitanjima zaštite okoliša, održivom razvoju i utjecati na razvoj svijesti građana o zaštiti okoliša. Sve mjere su usmjerene na smanjenje utjecaja klimatskih promjena.

13.4.3. Podrška osobama s invaliditetom tijekom opasnosti, kriznih situacija i katastrofa

Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine poseban naglasak stavljen je na primjenu Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom. Konvencijom je određeno kako Država potpisnica konvencije u skladu sa svojim obvezama proisteklim iz međunarodnog prava, uključujući međunarodno humanitarno pravo i međunarodno pravo koje obuhvaća ljudska prava poduzet će sve potrebne mjere za osiguranje zaštite i sigurnosti osoba s invaliditetom u rizičnim situacijama, uključujući situacije oružanog sukoba, humanitarnih kriza i prirodne katastrofe.

Ured pravobraniteljice za osobe sa invaliditetom je nakon razornog potresa skrenuo pažnju kako se treba posebno obratiti pažnja na osobe sa invaliditetom. Ured je nadležnim tijelima dostavio Vodič za podršku osobama s invaliditetom tijekom opasnosti, kriznih situacija i katastrofa izdan od strane Zajednice saveza osoba sa invaliditetom Hrvatske.

Vodeći se navedenim preporukama, Grad Požega pokrenuo je inicijativu za izradom pojedinačnih planova evakuacije za osobe s invaliditetom kao dijelom Planova djelovanja civilne zaštite.

Tablica 7: Podrška osobama s invaliditetom tijekom opasnosti, kriznih situacija i katastrofa

AKTIVNOST	SVRHA
Edukacija povjerenika CZ	Upoznati povjerenike CZ sa osobama sa invaliditetom i njihovim ograničenjima, na prostoru njegovog djelovanja. Obučiti povjerenike CZ sa načinom postupanja s osobom sa invaliditetom u skladu sa njegovim ograničenjima.
Edukacija osoba sa invaliditetom	Upoznati osobe sa invaliditetom sa načinom postupanja u kriznim situacijama u skladu sa njihovim ograničenjima.

13.4.4. Korištenje digitalnih tehnologija u svrhu jačanja odgovora na prirodne nepogode

Sukladno Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske do 2030. godine digitalna tehnologija i digitalizacija sustava za pomoć u odgovoru i upravljanje operativnim snagama civilne zaštite jedan je od instrumenata za unaprjeđenje kvalitete odgovora.

Cilj je modernizacija postojećih i uspostava novih baza podataka o štetama i ranjivostima na negativne utjecaje prijetnji i njihovo sustavno i digitalizirano prikupljanje, kako bi se izradile

kvalitetne i vjerodostojne procjene rizike i učinkovito i brzo informiranje građana u izvanrednim situacijama, ali i djelotvornost odgovora na katastrofe i velike nesreće.³²

Grad će u skladu sa svojim tehničkim mogućnostima pojačati korištenje digitalnih tehnologija u svrhu bolje i kvalitetnije komunikacije sa građanima.

Službena web stranica i društvene mreže mogu se koristiti za:

- promociju aktivnosti vezano za preventivne mjere u smanjenju utjecaja klimatskih promjena
- promocija aktivnosti operativnih snaga civilne zaštite i uporaba broja 112
- promocija informativno-edukacijskih aktivnosti djece i odraslih
- nastavak digitalne pristupačnosti prilagodbe web stranice kako i osobe s invaliditetom ne bi imali nikakvih prepreka u interakciji ili pristupu digitalnom sadržaju
- razmjenu točnih i provjerenih informacija sa građanima u slučaju prirodne nepogode i omogućavanja lakšeg funkcioniranja žurnih službi, djelatnika JLP(R)S i operativnih snaga civilne službe. Kao predložak, mogu se koristiti Upute za stanovništvo koje su sastavni dio Plana djelovanja CZ-a. ([prilog 6](#))
- upućivanje na izvore sa točnim i provjerenim informacijama
- smanjenja netočnih informacija i lažnih vijesti
- primanja pomoći ili volontiranja.³³

Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo civilne zaštite izdalo je niz uputa za građane koje imaju za cilj bolju edukaciju o preventivnim mjerama u odnosu na potrese, požare, sušu i druge izvanredne događaje. Namjera je Grada dijeljenjem navedenih brošura i letaka putem službene web stranice i društvene mreže postići bolju informiranost građana o preventivnim mjerama koje mogu poduzeti.⁵⁹

Daljnje korištenje digitalnih tehnologija provodit će se u skladu sa planovima optimizacije, digitalizacije i modernizacije javne uprave koja će pojednostaviti administrativno okruženje i neizravno utjecati i na sustav odgovora na prirodne nepogode.

13.4.5. Terminski plan i procjena financijskih sredstava

U terminskom planu pružene je pregled aktivnosti koji se neposredno ili posredno odnose na razvoj sustava odgovora na prirodne nepogode.

Tablica objedinjuje:

- planske aktivnosti predviđene strateškim dokumentima
- usklađivanje planskih dokumenata

³² Izvor: Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine

³³ Primjer : <https://petrinja.hr/>, <https://civilna-zastita.gov.hr/upute-za-gradjane/82>

⁵⁹ Materijali Ministarstva unutarnjih poslova, Ravnateljstva civilne zaštite namijenjena prevenciji:

<https://civilna-zastita.gov.hr/upute-za-gradjane/82>

- informativno - edukativne aktivnosti
- provođenje aktivnosti predviđenih procjenom rizika od velikih nesreća
- komunalne aktivnosti
- ostale aktivnosti Županije.

Ostvarenje aktivnosti ovisiti će o mogućnostima izvora financiranja, raspoloživim ljudskim resursima i drugim faktorima koji se ne mogu u cijelosti unaprijed definirati.

Tablica 8: Okvirna procjena potrebnih financijskih sredstava i terminski plan

AKTIVNOST	OKVIRNI TERMINSKI PLAN	OKVIRNI IZNOSI
Prilikom izrade planskih dokumenata iste usklađivati sa strateškim ciljevima i posebnim ciljeva dokumenata više razine, te voditi računa o aktivnostima i mjerama koje su usmjerene na razvoj sustava zaštite od prirodnih nepogoda	2025.	Sredstava se planiraju u okviru proračuna
Usklađivanja i ažuriranje planskih dokumenata (<i>Plan djelovanja CZ-a – planovi za osobe s invaliditetom, redovno ažuriranje Plana djelovanja od prirodnih nepogoda itd.</i>)	U skladu sa zakonskim rokom, odnosno po dobivanju potrebnih podataka.	Visina iznosa moći će se procijeniti nakon dostave podataka od nadležnih tijela
Informativno-edukativne aktivnosti za djecu u slučaju požara, potresa, poplava i ostalih prirodnih nepogoda	2025.	
Provođenje edukativnih aktivnosti za odrasle osobe o ponašanju u slučaju prirodnih nepogoda, pogotovo onih koji su posljedica klimatskih promjena.	2025.	
Edukacija povjerenika CZ o postupanju sa osobama s invaliditetom u kriznim situacijama	2025.	Visina iznosa moći će se procijeniti nakon dostave podataka od nadležnih tijela
Edukacija osoba sa invaliditetom o postupanju u kriznim situacijama	2025.	
U ugroženim naseljima organizirati javne tribine o prijetnjama, mogućim posljedicama neželjenog događaja te načinu samozaštite ugroženog stanovništva	2025.	
Informativne aktivnosti vezano za osiguranje štete od prirodnih nepogoda	2025.	
<p>Korištenje službene web stranice i društvenih mreža za jačanja svijesti građana:</p> <ul style="list-style-type: none"> -promocija aktivnosti vezano za preventivne mjere koje Županija poduzima -promocija aktivnosti operativnih snaga civilne zaštite i uporaba broja 112 -promocija informativno-edukacijskih aktivnosti djece i odraslih 	2025.	Nije potrebno osigurati posebna sredstva. Aktivnosti provode zaposlenici Grada.

<p>Korištenje službene web stranice i društvenih mreža u slučaju prirodne nepogode za:</p> <ul style="list-style-type: none"> -razmjenu točnih i provjerenih informacija sa građanima u slučaju prirodne nepogode i omogućavanja lakšeg funkcioniranja žurnih službi, djelatnika JLP(R)S i operativnih snaga civilne službe -upućivanje na izvore sa točnim i provjerenim informacijama -smanjenja netočnih informacija i lažnih vijesti -primanja pomoći ili volontiranja 	<p>Aktivnost se provodi samo u slučaju prirodne nepogode</p>	<p>Nije potrebno osigurati posebna sredstva. Aktivnosti provode zaposlenici Grada.</p>
<p>Sazivati Stožer CZ i onda kada povod nije neki štetni događaj; cilj sazivanja je upoznavanje članova s utvrđenim prijetnjama i mjerama odgovora na iste, štetama izazvanim u proteklom periodu te mjerama kojima su one mogle biti spriječene ili bar ublažene</p>	<p>2024.</p>	<p>Sredstava se planiraju u okviru dijela proračuna namijenjenog za sustav civilne zaštite</p>
<p>Predstavničko tijelo upoznati s: prioritetnim prijetnjama, područjem ugrožavanja, posljedicama, načinom preventivne zaštite, potrebnim troškovima za podizanje svijesti ugroženog stanovništva, provedbom obrane od prijetnji te operativnim mjerama ublažavanja posljedica i sanacije stanja ugroženog područja</p>	<p>2025.</p>	
<p>Jednom godišnje organizirati vježbe sklanjanja, evakuacije i spašavanja stanovništva iz ugroženih područja</p>	<p>2025.</p>	
<p>Planirati financijska sredstva za provedbu mjera reagiranja u slučaju prijetnje velikom nesrećom i sredstva za povrat u funkciju ugroženog područja</p>	<p>2025.</p>	
<p>Organizirati okupljanje operativnih snaga CZ (liječničke ekipe, povjerenici civilne zaštite, timovi civilne zaštite i drugi) sa ciljem upoznavanja sa načinom djelovanja prijetnje, njihovom ulogom u reagiranju na prijetnje, te posebno načinu samozaštite od iste</p>		
<p>Izvršiti analizu potreba vlastitih operativnih snaga za satelitskim mobilnim telefonima i mobilnim radio uređajima te planirati financijska sredstva za njihovu nabavu</p>	<p>2025.</p>	

Održavanje cestovne kanalske mreže	2025.	Sredstva se planiraju u okviru sredstava namijenjenih za komunalnu djelatnost
Održavanje kanalske mreže i prijelaza	2025.	
Očuvanje, održavanje i jačanje zelene i plave infrastrukture u svrhu smanjenja rizika od ekstremnih temperatura	2025.	
Ažurno prikupljanje sredstava i naplata naknade za uređenje voda u korist Hrvatskih voda		Nije potrebno osigurati posebna sredstva. Aktivnosti provode zaposlenici Županije.
Osigurati sredstva namijenjena za djelovanje vatrogasnih postrojbi	2025.	Sredstva se planiraju u okviru sredstava namijenjenih za protupožarnu zaštitu
Praćenje EU fondova i ostalih fondova u svrhu pravodobnog korištenja sredstava namijenjenih za ublažavanje posljedica klimatskih promjena, razvoj sustava zaštite i spašavanja	2025.	Nije potrebno osigurati posebna sredstva. Aktivnosti provode zaposlenici Grada u koordinaciji sa Razvojnoum agencijom.
Koordinirati aktivnosti oko prijave za sufinanciranje projekata zaštite dugogodišnjih nasada iz sredstava EU	2025.	
Financijski pomoći poljoprivrednicima pri zaključivanju polica osiguranja	2025.	
Inicirati aktivnosti vezane za smanjenje posljedica od toplinskih udara	2025.	

14. IZVORI FINANCIRANJA

14.1. Izvori sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda

Novčana sredstva i druge vrste pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda na imovini oštećenika osiguravaju se iz:

1. državnog proračuna s proračunskog razdjela ministarstva nadležnog za financije
2. fondova Europske unije
3. donacija.

14.2. Izvori sredstava za žurnu pomoć

Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj godini. Žurna pomoć dodjeljuje se iz:

1. državnog proračuna
2. proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda. Žurna pomoć uračunava se u iznos pomoći za djelomičnu sanaciju posljedica prirodnih nepogoda. Ako je iznos predujma veći od iznosa pomoći utvrđene za konačne potvrđene štete u Registru šteta, jedinice lokalne samouprave dužne su osigurati povrat viška dodijeljenih sredstava u proračun.

14.3. Izvori sredstava za razvoj sustava

Financijske mogućnosti ovisit će o dinamici oporavka Republike Hrvatske što će odrediti i dinamiku oporavka proračunskih prihoda.

Izvori financiranja za razvoj sustava kroz edukaciju i digitalizaciju su:

1. proračun Virovitičko - podravske županije
2. europski fondovi

14.4. Izvješća , registar šteta i nadzor

Gradsko povjerenstvo ili općinsko povjerenstvo putem Registra šteta podnosi županijskom povjerenstvu izvješće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske te dostavlja i druge podatke u pisanom i/ili elektroničkom obliku koji osobito uključuju obrazloženja koja se odnose na utrošak i namjensko korištenje novčanih sredstava dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske, uključujući i izvore sredstava iz fondova Europske unije.

Rok podnošenja izvješća je 20 dana od dana donošenja Odluke Vlade Republike Hrvatske o dodjeli sredstava pomoći. ([prilog 7](#))

Županijsko povjerenstvo podnosi Državnom povjerenstvu izvješće o utrošku dodijeljenih sredstava, putem Registra šteta i pisanim putem.

U izvješću se navode sredstva koja se dodjeljuju na razini županije, grada ili općine, kao i sredstva iz drugih izvora.

Rok podnošenja je 30 dana od dana donošenja Odluke Vlade Republike Hrvatske o dodjeli sredstava pomoći . ([prilog 8](#))

U Registar šteta unose se prijave prvih procjena šteta i prijave konačnih procjena šteta, jedinstvene cijene te izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava pomoći gradskih povjerenstava u skladu s obrascima i elektroničkim sučeljem.³⁴

Podaci iz Registra šteta koriste se kao osnova za određenje sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda.

Nadzor nad uočenim nepravilnostima provode nadležna ministarstva. Proračunski nadzor provodi ministarstvo nadležno za financije.

---

³⁴ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 41. (3).